

UHASSELT

KU LEUVEN

Maastricht University

KNOWLEDGE IN ACTION

Faculteit Rechten

master in de rechten

Masterthesis

Het sustainable products initiative: stap naar de circulaire economie

Alissia Casagrande

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten, afstudeerrichting overheid en recht

PROMOTOR :

Prof. dr. Steven VAN GARSSE

De transnationale Universiteit Limburg is een uniek samenwerkingsverband van twee universiteiten in twee landen: de Universiteit Hasselt en Maastricht University.

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

www.uhasselt.be
Universiteit Hasselt
Campus Hasselt:
Martelarenlaan 42 | 3500 Hasselt
Campus Diepenbeek:
Agoralaan Gebouw D | 3590 Diepenbeek

2022
2023

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

KU LEUVEN

Maastricht University

Faculteit Rechten

master in de rechten

Masterthesis

Het sustainable products initiative: stap naar de circulaire economie

Alissia Casagrande

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten, afstudeerrichting overheid en recht

PROMOTOR :

Prof. dr. Steven VAN GARSSE

SAMENVATTING

Dit onderzoek spitste zich toe op het Sustainable Products Initiative (SPI), namelijk het voorstel van de Commissie om duurzame producten de norm te maken en Europa minder afhankelijk te maken op het gebied van hulpbronnen. In dit onderzoek is er onderzocht welke maatregelen met het Sustainable Products Initiative worden voorgesteld en hoe dit kan bijdragen aan een circulaire economie. Het richt zich op specifieke sectoren zoals elektronica, ICT, batterijen, voertuigen, verpakkingen, kunststoffen, textiel, gebouwen en levensmiddelen.

Dit onderzoek kadert in het behalen van mijn mastherthesis in de rechten aan de Universiteit van Hasselt.

Op 30 maart 2022 deelde de Commissie een pakket van voorstellen mee in het kader van de Europese Green Deal en het Circular Economy Action Plan. In dit pakket zitten de volgende voorstellen: het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten, een werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering voor de periode 2022-2024, het voorstel voor een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, het voorstel voor de herziening van de bouwproductenverordening en het wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten bij de groene transitie.

Het centrale voorstel is het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten dat de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp tracht te vervangen. Het SPI is gericht om de circulaire economie te bevorderen en bij te dragen aan een duurzame en klimaatneutrale toekomst.

Het is relevant vermits de opeenvolgende crises, waaronder covid-19 en de oorlog tussen Oekraïne en Rusland, het Europees landschap onder druk zetten en dat het daarnaast in het licht van de klimaatcrisis tijd is voor verandering.

Dit onderzoek is een literatuurstudie van bestaande regelgeving en doctrine inzake het onderwerp. Hierdoor werd er een theoretisch kader ontwikkeld waarna een evaluatie in het licht van kansen en uitdagingen voortkwam.

Door de implementatie van de voorgestelde maatregelen, zal de Europese Unie haar positie versterken en de negatieve impact van producten op het milieu verminderen, terwijl ze ook de concurrentiekracht en de veerkracht van de Europese economie vergroot. De belangrijkste conclusie die uit het onderzoek voortkomt is dat er naast mooie kansen ook nog een groot aantal uitdagingen zijn waaraan gewerkt moet worden vooraleer de maatregelen hun doelstellingen bereiken. Daarom is het belangrijk om rekening te houden met de efficiëntie, handhaving en effectieve implementatie van de regelgeving. Om de doelstellingen te bereiken moeten zowel de EU, als de lidstaten als de bedrijven samenwerken op verschillende beleidsniveaus vooraleer de maatregelen effectief kunnen bijdragen aan een circulaire economie.

INHOUDSOPGAVE

AFKORTINGENLIJST	3
INLEIDING	5
HOOFDSTUK 1: SITUERING BELANGRIJKSTE EUROPESE INITIATIEVEN	9
1.1 <i>European Green Deal</i>	9
1.2 <i>Circular Economy Action Plan</i>	11
1.3 <i>Mededeling Europese Commissie (Sustainable Products Initiative)</i>	14
HOOFDSTUK 2: ANALYSE SUSTAINABLE PRODUCTS INITIATIVE	19
2.1 <i>Voorstel verordening betreffende ecologisch ontwerp</i>	19
2.1.1 Doelstellingen en rechtsgrondslag.....	19
2.1.1.1 Doelstellingen.....	19
2.1.1.2 Rechtsgrondslag.....	21
2.1.2 Huidige richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp.....	24
2.1.3 Opbouw voorstel Verordening.....	27
2.1.1.3 Algemene bepalingen.....	27
2.1.1.4 Vereisten inzake ecologisch ontwerp.....	28
2.1.1.5 Digitaal productpaspoort.....	29
2.1.1.6 Etiketten.....	30
2.1.1.7 Prioritering, planning en raadpleging.....	31
2.1.1.8 Vernietiging van niet-verkochte consumptiegoederen.....	32
2.1.1.9 Verplichting van marktdeelnemers.....	32
2.1.1.10 Conformiteit van producten.....	34
2.1.1.11 Aanmeldingen van conformiteitsbeoordelingsinstanties.....	36
2.1.1.12 Stimulansen.....	39
2.1.1.13 Markttoezicht.....	39
2.1.1.14 Vrijwaringsprocedures.....	40
2.1.1.15 Gedelegeerde bevoegdheden en comitéprocedures.....	41
2.1.1.16 Slotbepalingen.....	41
2.2 <i>Werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering</i>	43
2.2.1 Inleiding.....	43
2.2.2 Productspecifieke prioriteiten.....	44
2.2.3 Horizontale aspecten.....	45
2.3 <i>EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel</i>	47
2.3.1 Doelstellingen.....	47
2.3.2 Kernacties.....	48
2.4 <i>Herziening Bouwproductenverordening</i>	51
2.4.1 Inleiding.....	51

2.4.2	Doel.....	51
2.5	<i>Wetgevingsvoorstel versterking rol consumenten groene transitie</i>	55
2.5.1	Inleiding	55
2.5.2	Doel.....	55
2.5.3	Inhoudelijk	58
2.6	<i>Kansen en uitdagingen</i>	61
2.6.1	Voorstel verordening betreffende ecologisch ontwerp.....	61
2.6.1.1	Kansen	61
2.6.1.2	Uitdagingen	63
2.6.2	Werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering.....	65
2.6.2.1	Kansen	65
2.6.2.2	Uitdagingen	66
2.6.3	EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel	68
2.6.3.1	Kansen	68
2.6.3.2	Uitdagingen	69
2.6.4	Herziening Bouwproductenverordening	70
2.6.4.1	Kansen	70
2.6.4.2	Uitdagingen	71
2.6.5	Wetgevingsvoorstel versterking rol consumenten groene transitie	72
2.6.5.1	Kansen	72
2.6.5.2	Uitdagingen	72
	CONCLUSIE	73
	BIBLIOGRAFIE	79
	BIJLAGEN	84

AFKORTINGENLIJST

CEAP	Circular Economy Action Plan
SPI	Sustainable Products Initiative

INLEIDING

In dit onderzoek wordt het voorstel van de Commissie om duurzame producten de norm te maken en Europa minder afhankelijk te maken op het gebied van hulpbronnen, onder de term 'Sustainable Products Initiative', nader bekeken. Op 30 maart 2022 deelde de Commissie een pakket van voorstellen in het kader van de Europese Green Deal.¹ In dit pakket zitten de volgende voorstellen vervat:

- Het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten²
- Een werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering voor de periode 2022-2024³
- Het voorstel voor een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel⁴
- Het voorstel voor de herziening van de bouwproductenverordening⁵
- Het wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten bij de groene transitie⁶

Dit pakket met voorstellen is er niet zomaar gekomen. Vandaag de dag zijn de woorden 'duurzaam', 'herbruikbaar' en 'ecologisch' niet meer weg te denken uit de samenleving. Zowel de economie als het milieu worden onderworpen aan de grote gevolgen van vervuilingen en tekorten. Het valt niet te ontkennen dat producten een serieuze impact kunnen hebben op het milieu. Daarnaast bevorderen de opeenvolgende crises de noodzaak voor verandering. De Covid-19 crisis, de oorlog tussen Oekraïne en Rusland en de klimaatcrisis bijvoorbeeld zetten zowel het Europees landschap als daarbuiten onder druk. Deels gestuurd door deze crises besloot de Commissie dat het tijd was om de doelstellingen die vervat zitten in de Europese Green Deal om te zetten in voorstellen, werkplannen en strategieën.⁷

Om het onderzoek af te bakenen, is het belangrijk om enkele begrippen te kaderen. Deze zijn onder andere 'duurzaamheid' en 'circulaire economie'. In de Van Dale staat aan de ene kant *duurzaam*⁸ gedefinieerd als volgt:

"1 lang durend: een duurzame vrede

2 weinig aan slijtage of bederf onderhevig: eikenhout is duurzaam

3 het milieu weinig belastend: duurzame energie wind, zon, waterkracht enz.; duurzaam produceren"

---

¹ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def.

² Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

³ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.

⁴ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.

⁵ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

⁶ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

⁷ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

⁸ X., *Betekenis 'duurzaam'*, Van Dale Uitgevers, 2022, <https://www.vandale.nl/gratis-woordenboek/nederlands/betekenis/duurzaam#.Y7q83i-iE1I>.

De laatste omschrijving, namelijk 'het milieu weinig belastend' is hoe het begrip duurzaam van pas komt in dit onderzoek. Iets duurzams kan dus omschreven worden als iets wat lang meegaat en niet snel kapot gaat.

Circulaire economie aan de andere kant staat niet gedefinieerd in de Van Dale. Circulaire economie is een systeem van productie en consumptie waarbij het de bedoeling is om grondstoffen niet uit te putten en deze te hergebruiken, recycleren of te repareren. Een product wordt niet gemaakt, gebruikt en weggegooid zoals in een lineaire economie, maar de levenscyclus wordt verlengd. Ook wanneer een product toch op zijn einde komt, wordt er een manier gezocht om bepaalde onderdelen opnieuw te kunnen gebruiken.⁹

De stap van een lineaire naar een circulaire economie is belangrijk omdat er een schaarste bestaat van hulpbronnen en grondstoffen. Er moet een manier gevonden worden om grondstoffen langer en efficiënter te kunnen gebruiken. Binnen de Europese Unie is de hervorming naar een circulaire economie cruciaal omdat sommige lidstaten in de EU afhankelijk zijn van niet-EU landen voor de toevoer van grondstoffen. Bovendien wordt de uitstoot van broeikasgassen groter door het winnen en gebruiken van grondstoffen, en dit heeft een negatieve impact op het klimaat.

Om de stap naar een circulaire economie in de Europese Unie te kunnen zetten, heeft de Europese Commissie de Europese Green Deal voorgesteld, waaronder er een actieplan voor circulaire economie als bouwsteen van de Europese Green Deal is opgenomen. Daarnaast zijn in november 2022 nieuwe regels voor verpakkingen in de Europese Unie voorgesteld.¹⁰ Duurzaamheid en circulaire economie zijn begrippen die hand in hand gaan met elkaar, waarbij grondstoffen en producten op een zo min mogelijk belastende manier voor het milieu worden gebruikt.

Het pakket van de Commissie, dat op 30 maart 2022 is gepresenteerd, bevat vijf voorstellen die in dit onderzoek worden toegelicht. Het eerste en centrale voorstel is het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten, voluit het 'voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG'.¹¹

Dit voorstel heeft als doel om producten die op de markt worden gebracht binnen de Europese Unie duurzamer te maken, zodat er slimmer en efficiënter met middelen kan worden omgegaan.¹² Hiertoe

---

⁹ J. D. GUILLOT, "Circulaire economie: definitie, belang en voordelen", 8 december 2022, <https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/economy/20151201STO05603/circulaire-economie-definitie-belang-en-voordelen>.

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM(2022)142 def.

¹² M. MISTRY, "Will the EU's Sustainable Products Initiative get the balance right?", *Nickel Institute* 2022 (blog), <https://nickelinstitute.org/en/blog/2022/july/will-the-eu-s-sustainable-products-initiative-get-the-balance-right/>.

wordt de richtlijn inzake ecologisch ontwerp¹³ herzien. Het voorstel maakt deel uit van het Circular Economy Action Plan¹⁴ van de Europese Commissie, waarbij de focus wordt gelegd op een aantal productgroepen om hun levenscyclus te beoordelen en te verbeteren op het gebied van duurzaamheid, herbruikbaarheid en repareerbaarheid.

De Europese Commissie wil extra eisen stellen aan het ontwerpen van producten, onder andere gericht op elektronica, ICT, meubilair, staal, cement en chemicaliën. Het voorstel is niet alleen gericht op de producten zelf, maar ook op de consumenten. Er worden eisen gesteld om productspecifieke informatie aan consumenten te verstrekken, waarbij gebruik wordt gemaakt van het *digitale productpaspoort*.¹⁵ Daarnaast bevat het voorstel een informatieplicht met betrekking tot de vernietiging van niet verkochte of geretoureerde consumptiegoederen.¹⁶

Het tweede voorstel is een werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering voor de periode van 2022-2024.¹⁷ Dit werkplan bouwt voort op de reeds verrichte werkzaamheden onder de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp¹⁸ en kader het onder de doelstellingen van de Europese Green Deal.¹⁹ Het is een strategisch document en bevat verschillende acties die gericht zijn op het bevorderen van een duurzame en circulaire economie. Het werkplan zorgt ervoor dat de werkzaamheden in het kader van de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp²⁰ kunnen worden voortgezet totdat het nieuwe kader van de verordening²¹ in werking treedt.

Het derde voorstel is een voorstel voor een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel.²² De consumptie van textiel heeft een hele grote impact op het milieu en de uitstoot van broeikasgassen. Daarom vormt deze sector een belangrijk element in de stap naar een duurzame en circulaire

---

¹³ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹⁴ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

¹⁵ Hoofdstuk 3 van het Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.; J. BESSEMBINDERS en I. TEMPELMAN, "Digital Product Passport kan circulariteit vergroten, mits goed uitgevoerd", *VNO-NCW* 22 april 2022 (blog), <https://www.vno-ncw.nl/news-europa/digital-product-passport-kan-circulariteit-vergroten-mits-goed-uitgevoerd>.

¹⁶ L. STAM, "Het circular Economy Package", *VNO-NCW* 22 april 2022 (blog), <https://www.vno-ncw.nl/news-europa/het-circular-economy-package>.

¹⁷ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.

¹⁸ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹⁹ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

²⁰ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

²¹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

²² Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.

economie.²³ De strategie voor duurzaam en circulair textiel bevat een aantal kernacties die worden besproken.

Het vierde voorstel is een voorstel voor de herziening van de bouwproductenverordening.²⁴ Deze herziening moet bijdragen aan de verbetering van de interne markt voor bouwproducten en de versterking van de veerkracht van het ecosysteem in de bouw. Het voorstel pakt vier problemen aan, namelijk de niet verwezenlijking van de eengemaakte markt, de uitdagingen op nationaal niveau, de complexiteit van het wetgevingskader en de ongeschiktheid van de bouwproductenverordening voor het verwezenlijken van bredere beleidsprioriteiten.²⁵

Het vijfde en laatste voorstel is een wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten bij de groene transitie.²⁶ Dit voorstel wil de consumenten beschermen en tegelijk hun rol versterken. In het kader van dit onderzoek wordt nagegaan **welke maatregelen met het Sustainable Products Initiative worden voorgesteld en hoe dit kan bijdragen aan een circulaire economie**. Dit wordt geanalyseerd aan de hand van reeds bestaande initiatieven, waaronder de European Green deal²⁷, het Circulair Economy Action Plan²⁸, de Richtlijn inzake ecologisch ontwerp²⁹, nieuwe regels inzake verpakkingen³⁰...

Vervolgens worden de vijf voorstellen één voor één besproken, waarbij het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten centraal staat. Dit wordt geanalyseerd aan de hand van de doelstellingen, grondslag en de opbouw van het voorstel, waarna gekeken wordt welke uitdagingen en kansen het kan bieden.

Daarna wordt gekeken naar de kansen en uitdagingen die de voorgestelde maatregelen bieden.

Tot slot volgt een samenvattende conclusie die een evaluatie vormt van het Sustainable Products Initiative.

---

²³ COMMISSIE, Factsheet EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f3fc2a6-b02f-11ec-83e1-01aa75ed71a1>.

²⁴ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

²⁵ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def, 1-4.

²⁶ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

²⁷ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

²⁸ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

²⁹ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

³⁰ A. JAHNZ, A. WARTBERGER, "European Green Deal: Putting an end to wasteful packaging, boosting reuse and recycling", 30 November 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7155?fbclid=IwAR17DTjpv2Z22Wf8tQ73xYvoQ7yjuvXVeT8kZhrYDEri9eMkrz4XJrS-eAA.

HOOFDSTUK 1: SITUERING BELANGRIJKSTE EUROPESE INITIATIEVEN

Om een betere analyse van het Sustainable Products Initiative te kunnen geven en de impact op de circulaire economie te kunnen bespreken, worden reeds bestaande Europese initiatieven eerst kort besproken.

1.1 European Green Deal

Het topic van de afgelopen jaren en vandaag is klimaatverandering. De temperaturen stijgen doordat er steeds meer broeikasgassen worden uitgestoten en daardoor de aarde opwarmt, wat leidt tot meer bosbranden, orkanen en overstromingen. Afval en gassen vervuilen de aarde en dragen bij aan de klimaatopwarming. Na de klimaatconferentie in Parijs in 2015³¹, waarbij overeengekomen is om de temperatuurstijging van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden en het liefst zelfs 1,5 graden, en de klimaatconferentie in Madrid in 2019³², lanceerde Ursula von der Leyen op 11 december 2019 de European Green Deal.³³

Met dit plan wil ze het eerste klimaatneutrale continent vormen tegen 2050.³⁴ De Europese Green Deal voorziet in een pakket van maatregelen om de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 te verminderen met 55% ten opzichte van 1990 en tegen 2050 een netto-uitstoot te bereiken van nul. Verder wil ze de economie laten groeien zonder uitputting van grondstoffen.³⁵ De Europese Green Deal zou onder andere moeten leiden tot nul vervuiling, betaalbare veilige energie, slimmer transport en voedsel van hoge kwaliteit.³⁶

Om dit te kunnen realiseren moeten er maatregelen genomen worden. De Europese Green Deal vormt eigenlijk een kapstok voor concrete maatregelen die betrekking hebben op verschillende economische sectoren zoals energie, landbouw, klimaat, vervoer, milieu en oceanen, onderzoek en innovatie, industrie, toerisme en regionale ontwikkeling.³⁷ Het voorziet in een pakket van maatregelen om bijvoorbeeld de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, maar ook om te investeren in onderzoek en innovatie om de natuurlijke omgeving van Europa te kunnen behouden.

Deze maatregelen zijn niet alleen gunstig voor de aarde en het klimaat, maar ook voor het welzijn en de gezondheid van de burgers. Er kan worden voorzien in verse lucht, meer openbaar vervoer, producten met een langere levensduur, schonere energie...³⁸ Kortom, de bescherming en het herstel

³¹ X., "De 'Overeenkomst van Parijs': het langverwachte ambitieus, bindend en billijk mondiaal klimaatakkoord!", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/internationaal/klimaatconferenties/2015-cop21-in-parijs>.

³² X., "Resultaten beneden de verwachtingen", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/internationaal/klimaatconferenties/2019-cop25-madrid>.

³³ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

³⁴ X., "The European Green Deal", <https://errin.eu/tags/european-green-deal>.

³⁵ X., "Een Europese Green Deal, Het eerste klimaatneutrale continent worden", https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl.

³⁶ X., "Een ambitieuze 'Green Deal' zet Europa op het pad naar een klimaatneutraal continent", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/europees/green-deal>; EUROPESE COMMISSIE, *Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's*, 2019, nr. 640, 5.

³⁷ X., "Een Europese Green Deal, Het eerste klimaatneutrale continent worden", https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl.

³⁸ *Ibid*.

van natuurlijke ecosystemen, het duurzaam gebruik van hulpbronnen en de verbetering van de menselijke gezondheid zijn prioriteiten.³⁹

Het actieplan van de Europese Green Deal omvat verschillende beleidsgebieden. Het eerste gebied bevat het 'Circular Economy Action Plan' (CEAP). Dit richt zich voornamelijk op de volledige cyclus van producten en de hulpbronintensieve sectoren. Het CEAP wordt hieronder nog uitgebreid besproken. Het volgende beleidsgebied bevat een voorstel voor een verordening inzake ecologisch ontwerp, oftewel het 'Sustainable Products Initiative'. Vervolgens omvat het actieplan van de Europese Green Deal een 'Farm to Fork Strategy', oftewel 'de strategie van boer tot bord'. De landbouw, visserij en aquacultuur, en de voedselwaardeketen moeten bijdragen aan de doelstellingen van een klimaatneutraal continent en voor deze sectoren wordt met dit plan een nieuwe aanpak voorzien. Er wordt een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem ontwikkeld. Aansluitend is er een nieuwe biodiversiteitsstrategie voor 2030 waarbij de natuur wordt beschermd en de achteruitgang van de ecosystemen wordt gekeerd. Dit gebeurt onder andere door bestaande wetgeving doeltreffender uit te voeren, zodat de biodiversiteit tegen 2030 wordt hersteld. Het 'Zero Pollution Action Plan' tenslotte heeft tot doel de preventieve verontreiniging te integreren in alle relevante beleidsdomeinen van de Europese Unie, de wetshandhaving te versterken en lacunes te identificeren. De doelstellingen zijn voorzien voor lucht-, water-, geluids- en bodemverontreiniging, evenals afvalproductie en biodiversiteit.⁴⁰

De acties van de Europese Green Deal worden uiteengezet in de bijlage bij de mededeling over de Europese Green Deal.⁴¹ Deze zijn onderverdeeld in: klimaatambitie, schone, betaalbare en veilige energie, industriële strategie voor een schone en circulaire economie, duurzame en slimme mobiliteit, vergroening van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, in stand houden en beschermen van de biodiversiteit, streven vervuiling tot nul terug te brengen voor een gifvrij milieu, duurzaamheid integreren in alle beleidsmaatregelen van de EU, de EU als wereldleider en samenwerken, een Europees klimaatpact. Met deze verschillende actieplannen op verschillende beleidsdomeinen hoopt Ursula von der Leyen de doelstellingen van de Europese Green Deal te bereiken.

---

³⁹ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640, 4.

⁴⁰ T. SZTARICKAI, "The EU Green Deal - a roadmap to sustainable economies", <https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/>.

⁴¹ EUROPESE COMMISSIE, *Bijlage bij de Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's*, 2019, nr. 640, 2-5.

1.2 Circular Economy Action Plan

Zoals reeds besproken is het Circular Economy Action Plan (CEAP) opgesteld binnen het kader van de Europese Green Deal. Dit actieplan bekijkt de volledige cyclus van producten, van productie tot consumptie tot afvalbeheer en de markt voor secundaire grondstoffen.⁴² Daarnaast richt het CEAP zich op hulpbronintensieve sectoren waar er een groot potentieel is voor circulariteit. Het doel is om de gebruikte grondstoffen zo lang mogelijk in de economische cyclus te behouden en is gericht op onder andere electronica, ICT, batterijen en voertuigen, verpakkingen, kunststoffen, textiel, gebouwen en levensmiddelen.⁴³ De bedoeling is om van een lineaire economie, waarbij producten worden gemaakt, gebruikt en weggegooid, naar een circulaire economie te transformeren waarbij producten zo lang mogelijk op een kwaliteitsvolle manier in het systeem circuleren.

De bedoeling is vooral om afval te verminderen en duurzame producten de norm te maken. Een circulaire economie zorgt ervoor dat er een hogere kwaliteit en veiligheid is van producten die efficiënt en betaalbaar zijn en langer meegaan. Dit zijn eveneens producten die ontworpen zijn voor hergebruik, herstel en recycling.⁴⁴ Het probleem is echter dat er nergens voorschriften zijn die ervoor zorgen dat producten die op de markt worden gebracht duurzaam zijn. Wel is er de Richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp⁴⁵ die de energie-efficiëntie en de circulariteit van energiegerelateerde producten regelt. Deze richtlijn wordt verder nog besproken. Bovendien bestaat er ook nog zoiets als het Ecolabel en de "Green Public Procurement", maar deze zijn vrijwillig en hebben zo minder effect. Echte voorschriften omtrent duurzame en circulaire producten zijn dit niet.⁴⁶

De Commissie stelt duurzaamheidsbeginselen vast om onder andere de verbetering van duurzaamheid, herbruikbaarheid, verbeterbaarheid en repareerbaarheid van producten te regelen, en de aanpak van de aanwezigheid van gevaarlijke chemische stoffen in producten en de verhoging van hun energie- en hulpbronnefficiëntie. Daarnaast regelt het CEAP het gerecycleergehalte van producten en maakt het mogelijk om te doen aan revisie en recycling van hoge kwaliteit. Andere aspecten die geregeld worden door het CEAP zijn de vermindering van de koolstof- en milieuvoetafdruk, het beperken van eenmalig gebruik en het tegengaan van voortijdige veroudering. Vervolgens wordt er een verbod ingevoerd op de vernietiging van onverkochte duurzame goederen en wordt het 'product-as-a-service' model gestimuleerd. Door middel van digitale productpaspoorten wordt productinformatie gemobiliseerd en producten die hoog presteren op duurzaamheid kunnen worden beloond. Deze duurzaamheidsbeginselen vormen een leidraad voor andere beleids- en wetgevingsontwikkelingen.⁴⁷ Om dit te kunnen realiseren, zet de Commissie een gemeenschappelijk Europees dataspace voor slimme circulaire toepassingen op.⁴⁸

---

⁴² T. SZTARICKAI, "The EU Green Deal - a roadmap to sustainable economies", <https://www.switchtorgreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/>.

⁴³ *Ibid.*

⁴⁴ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

⁴⁵ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁴⁶ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

⁴⁷ *Ibid.*, 6-7.

⁴⁸ *Ibid.*

Het CEAP is niet alleen gericht op producten, maar ook op consumenten. Consumenten moeten weten welke producten ze kopen, om zo doordachte en duurzame keuzes te kunnen maken. Daarom stelt de Commissie een herziening van de EU-consumentenwetgeving voor. Bovendien moeten bedrijven hun milieucclaims onderbouwen aan de hand van de ecologische voetafdruk van producten of organisaties.⁴⁹

Het CEAP richt zich op electronica, ICT, batterijen en voertuigen, verpakkingen, kunststoffen, textiel gebouwen en levensmiddelen. Wat betreft electronica en ICT presenteert de commissie een 'Circulair Elektronica-initiatief' dat een langere levensduur van producten bevordert.⁵⁰ Wat betreft batterijen en voertuigen, die de basis vormen voor de toekomstige mobiliteit, wordt er een nieuwe regelgeving voorgesteld voor batterijen en worden de regels inzake afgedankte auto's herzien.⁵¹ Wat betreft verpakkingen wordt de Richtlijn 94/62/EG⁵² herzien door de Commissie. Wat betreft kunststoffen stelt de Commissie een nieuwe richtlijn voor inzake kunststofproducten voor eenmalig gebruik.⁵³ Wat betreft textiel wordt er een uitgebreide EU-strategie voorgesteld op basis van de inbreng van de industrie. Wat betreft gebouwen lanceert de Commissie een strategie voor een duurzame gebouwde omgeving en herzielt hiermee de Bouwproductenverordening.⁵⁴ Ten slotte, wat betreft de laatste categorie, wil de Commissie de voedselindustrie duurzamer maken door onder andere herbruikbare producten in de voedingssector te introduceren.⁵⁵

Naast de bovengenoemde categorieën richt het CEAP zich ook op afvalbeheer, het bevorderen van circulariteit in een gifvrije omgeving, het creëren van een goed functionerende Europese markt voor secundaire grondstoffen en het aanpakken van afvaluitvoer uit de Europese Unie.⁵⁶ Met de herziening van de richtlijnen voor batterijen, verpakkingen, afgedankte auto's en gevaarlijke stoffen in elektronische apparatuur pakt het CEAP ook het afvalbeleid aan. Daarnaast stelt de Commissie streefcijfers voor afvalvermindering voor met de herziening van Richtlijn 2008/98/EG.⁵⁷ Om meer circulariteit in een gifvrije omgeving te bevorderen, worden gevaarlijke stoffen vervangen. De Commissie wil het vertrouwen in het gebruik van secundaire grondstoffen vergroten en gaat hiervoor onder andere de ontwikkeling van oplossingen voor het sorteren en verwijderen van verontreinigende stoffen uit afval ondersteunen, methoden ontwikkelen om de aanwezigheid van giftige stoffen te beperken, de bijlagen bij de verordening inzake persistente organische verontreinigende stoffen herzien en de indeling van chemische stoffen en mengels aan te passen.⁵⁸ Om een goed

---

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ *Ibid.*, 10.

⁵¹ X., "Afgedankte auto's – herziening van de EU-regels", https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12633-Afgedankte-autos-herziening-van-de-EU-regels_nl.

⁵² Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 94/62/EG, 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval, *Pb.L.* 31 december 1994, afl. 365, 10.

⁵³ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/904, 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, *Pb.L.* 12 juni 2019, afl. 155, 1.

⁵⁴ Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 305/2011, 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerd voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, *Pb.L.* 4 april 2011, afl. 88, 5.

⁵⁵ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf, 10-15.

⁵⁶ *Ibid.*, 16-18.

⁵⁷ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2008/98/EG, 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen, *Pb.L.* 22 november 2008, afl. 312, 3.

⁵⁸ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf, 17.

functionerende Europese markt voor secundaire grondstoffen te garanderen, voorziet het CEAP in een aantal acties met betrekking tot de gerecyclede inhoud van producten. Daarnaast neemt de Commissie maatregelen met betrekking tot productontwerp, kwaliteit en veiligheid van secundaire materialen om illegale afvaltransporten te voorkomen. Zo worden de regels inzake afvaltransporten herzien.⁵⁹

Om de hervorming naar een circulaire economie te kunnen verzekeren, zijn er nieuwe jobs nodig. Het CEAP voorziet daarom in de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten. Daarnaast lanceert het een 'Pact for Skills' om zo te kunnen bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie. Verder voorziet het CEAP ook in een aantal transversale acties. Om klimaatneutraal te kunnen worden in het kader van de Europese Green Deal is er circulariteit vereist. Het CEAP voorziet in een analyse van het effect van circulariteit op de beperking en aanpassing van de klimaatverandering, brengt de voordelen van een circulaire economie op het vlak van de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in kaart en versterkt de rol van circulariteit in klimaatbeleidsmaatregelen.⁶⁰ Bovendien spitst het CEAP zich ook toe op het regelgevingskader voor de certificering van koolstofverwijdering. Verder wordt ook de economie op orde gebracht door bijvoorbeeld de doelstelling van circulaire economie op te nemen in de EU-Taxonomieverordening.

Overigens wordt de overgang van een lineaire naar een circulaire economie gestimuleerd door onderzoek, innovatie en digitalisering. Om deze overgang wereldwijd te kunnen garanderen gaat de Commissie onder andere bouwen aan de Europese strategie voor kunststoffen, een Global Circular Economy Alliance voorstellen, een sterk partnership met Afrika op poten zetten en samenwerken met de Europese lidstaten om de coördinatie voor een circulaire economie te verbeteren. De Commissie houdt het toezicht op de vooruitgang aan de hand van het Europese semester, update het monitoringskader voor de circulaire economie en ontwikkelt indicatoren voor het gebruik van hulpbronnen.⁶¹

Het CEAP vormt dus een actieplan om de transitie van een lineaire naar een circulaire economie mogelijk te maken en houdt rekening met verschillende categorieën van producten om zo afval te verminderen en duurzaamheid te normaliseren. Aan de hand van duurzaamheidsbeginselen worden de duurzaamheid, herbruikbaarheid, verbeterbaarheid en repareerbaarheid van producten geregeld. Naast de focus op de producten zelf, focust het CEAP zich ook op bedrijven en consumenten. Met een aantal maatregelen en herzieningen wordt de circulaire economie geïntroduceerd en gestimuleerd. De Commissie verzoekt de lidstaten om hun nationale maatregelen en plannen aan te passen in het licht van het CEAP. De andere Europese instellingen worden verzocht om dit actieplan te ondersteunen en actief bij te dragen tot de uitvoering.⁶²

---

⁵⁹ Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 1013/2006, 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, *Pb.L.* 12 juli 2006, afl. 190, 1.

⁶⁰ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf, 20.

⁶¹ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 5 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf, 23.

⁶² *Ibid.*, 24.

1.3 Mededeling Europese Commissie (Sustainable Products Initiative)

In het licht van de Europese Green Deal⁶³ en het Circular Economy Action Plan⁶⁴ heeft de Europese Commissie eind maart 2022 een pakket van maatregelen/ voorstellen meegedeeld. Deze mededeling bevat een vijftal voorstellen met betrekking tot elementen inzake een duurzame en circulaire economie en wordt onder de overkoepelende term 'Sustainable Products Initiative' (SPI) geplaatst. Deze voorstellen zijn:

- Het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁶⁵
- Een werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering voor de periode 2022-2024⁶⁶
- Het voorstel voor een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel⁶⁷
- Het voorstel voor de herziening van de bouwproductenverordening⁶⁸
- Het wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten bij de groene transitie⁶⁹

De kernpunten om duurzame producten de norm te maken in Europa zijn producten groener, circulair en energie-efficiënt maken door middel van eisen inzake ecologisch ontwerp, de milieuduurzaamheidsinformatie over producten voor consumenten en actoren in de toeleveringsketen verbeteren door de invoering van digitale productpaspoorten, de vernietiging van onverkochte consumentenproducten voorkomen, duurzame bedrijfsmodellen bevorderen en bindende voorschriften voor groene overheidsopdrachten vast te stellen.⁷⁰

Deze voorstellen zijn bedoeld om geharmoniseerde regels inzake milieuduurzaamheid te creëren en zo naar een klimaatneutrale, circulaire economie⁷¹ te gaan. Daarnaast wil de Commissie hiermee de onafhankelijkheid van hulpbronnen vergroten, de interne markt versterken en jobs creëren.⁷² Het Sustainable Products Initiative doelt op elk fysiek goed of product dat op de markt wordt gebracht. Het voorstel dateert van 30 maart 2022.

---

⁶³ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

⁶⁴ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

⁶⁵ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

⁶⁶ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.

⁶⁷ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.

⁶⁸ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

⁶⁹ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

⁷⁰ COMMISSIE, *Sustainable Products Factsheet: making sustainable products the norm in Europe*, 30 maart 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/fs_22_2016.

⁷¹ X. "Naar een circulaire toekomst", *Agentschap Innoveren en Ondernemen* 31 januari 2022 (blog), <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/dossiers/circulaire-economie/naar-een-circulaire-toekomst>.

⁷² X., "Questions and answers: Sustainable Products Initiative", *European Commission* 30 Maart 2022 (blog), https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_22_2014.

Om niet alleen te zorgen voor een duurzame groei van de economie, maar ook om het welzijn van de burgers te verbeteren, heeft de Commissie een aantal voorstellen gedaan waarbij de focus wordt gelegd op het verminderen van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en te kijken naar de levenscyclus van producten. Hierbij wordt rekening gehouden met de manier waarop producten worden ontworpen, geproduceerd en gebruikt zodat dit op een efficiëntere en energiezuinigere manier kan gebeuren waardoor producten langer gebruikt kunnen worden. Daarnaast wordt er rekening gehouden met het gebruik van gerecyclede materialen. Deze voorstellen beogen eveneens het voorgestelde doel, vervat in de Europese Green Deal, van klimaatneutraliteit tegen 2050⁷³ te verwezenlijken. Door deze voorstellen vanuit de Europese Unie te doen, wilt de Commissie als Unie duurzaamheid stimuleren op internationaal niveau en wereldwijd de waardeketen versterken.⁷⁴

Dit initiatief zal een impact hebben op de hele Europese Unie, inclusief België. De vraag naar duurzame producten zal hierdoor vergroten waardoor er meer vraag is naar producten met milieukeurmerken zoals het EU ecolabel. Kort samengevat is het EU Ecolabel een Europees label voor producten dat strijdt tegen greenwashing en kijkt naar de volledige levenscyclus van een product.⁷⁵ Door het SPI zullen Belgische bedrijven ook meer nadruk leggen op duurzame ontwerp- en productiemethoden om in overeenstemming te zijn met de nieuwe regels die zullen voortvloeien uit het kader van het SPI. De implementatie van het SPI kan naast de Europese regelgeving ook gevolgen hebben voor de Belgische regelgeving.

Dit pakket van voorstellen dient rekening te houden met de reeds bestaande milieueisen. Zo stelt de EU voor energiegerelateerde producten⁷⁶, verpakkingen⁷⁷ en chemische stoffen⁷⁸ reeds een aantal vereisten, maar hebben deze geen betrekking op de gehele levenscyclus of circulariteit. Als bijvoorbeeld het gebruik van gevaarlijke stoffen in elk product wordt verboden, kan dat gevolgen hebben voor batterijen, waar gevaarlijke stoffen binnenin zitten maar niet in contact komen met de consument. Er dient dus zeker rekening gehouden te worden met deze voorstellen in verhouding met de reeds bestaande regelgeving.

---

⁷³ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

⁷⁴ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 1-2.

⁷⁵ K. DERIDDER en F. GODIN, "Krachtig voor jou, zacht voor de natuur", *Ecolabel*, <https://www.ecolabel.be/nl>.

⁷⁶ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁷⁷ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 94/62/EG, 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval, *Pb.L.* 31 december 1994, afl. 365, 10-23.

⁷⁸ Rectificatie van Verordening van het Europees Parlement en de Raad nr. 1907/2006/EG, 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie, *Pb.L.* 29 mei 2007, afl. 136, 3.

Het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁷⁹ betreft de wijziging van de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp⁸⁰ en breidt het toepassingsgebied uit. Deze verordening vormt het kader voor verschillende productcategorieën. De voorgestelde verordening bevat een aantal regels omtrent onder andere een digitaal productpaspoort en niet-verkochte consumptiegoederen en houdt bijvoorbeeld rekening met de duurzaamheid, herbruikbaarheid, energieverbruik en milieueffecten van deze producten. Dit voorstel bevat naast productvereisten ook informatievereisten omtrent het energieverbruik, repareerbaarheid, aanwezigheid van zorgwekkende stoffen enzoverder.⁸¹ Deze verordening wordt enkel toegepast op producten wanneer andere regelgeving de aspecten omtrent ecologische duurzaamheid niet omvatten. Deze voorgestelde verordening wordt uiteengezet in hoofdstuk 2.

Voordat de nieuwe verordening in werking treedt, wordt er nog gesteund op de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp.⁸² De Commissie stelt daarom een werkplan op voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering⁸³ om zo reeds verbeteringen te kunnen doorvoeren omtrent energie-efficiënte en circulariteitsaspecten aan te pakken en de overgang naar het kader van de nieuwe verordening te versoepelen. De energiegerelateerde producten onder de huidige richtlijn⁸⁴ kunnen op die manier verbeterd worden. Dit werkplan geldt voor de periode 2022 tot en met 2024.

Naast bovenstaande voorstellen, worden er ook op sectoraal niveau initiatieven doorgevoerd. Zo stelt de Commissie een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel⁸⁵ voor omdat deze sector eveneens een grote impact heeft op het milieu. Inzake textiel bevat de EU geen specifieke regelgeving omtrent duurzaamheid, recycleerbaarheid, repareerbaarheid en het gehalte gerecycled materiaal van producten. Deze strategie vormt een aanvulling op de voorgestelde verordening inzake ecologisch ontwerp en duurzame producten. Met deze strategie doelt de Commissie op het versterken van de transformatie naar duurzaam textiel, maar ook om circulaire bedrijfsmodellen te stimuleren en het aantal afval te verminderen.⁸⁶

---

⁷⁹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM(2022)142 def.

⁸⁰ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁸¹ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 5-6.

⁸² Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁸³ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.

⁸⁴ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁸⁵ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.

⁸⁶ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 8.

Met hetzelfde idee stelt de Commissie voor om de huidige bouwproductenverordening te herzien.⁸⁷ In de eerste plaats vallen de duurzaamheidsaspecten van energiegerelateerde bouwproducten onder het toepassingsgebied van de richtlijn inzake ecologisch ontwerp⁸⁸ en dus ook onder de voorgestelde verordening. Daarom is de herziening van de huidige bouwproductenverordening complementair op bovenstaande voorstellen.⁸⁹

Bovendien speelt niet alleen de EU een belangrijke rol in de transitie naar een duurzame en circulaire economie, maar is het ook de consument die gebruik maakt van de markt en de producten die daarop worden aangeboden. Om ervoor te zorgen dat de consumenten niet buiten het bereik van de initiatieven blijven, stelt de Commissie een regelgeving voor die de rol van de consumenten inzake de transitie naar een duurzame en circulaire economie moet versterken.⁹⁰ Hierdoor wordt de horizontale consumentenwetgeving van de EU gewijzigd.⁹¹

Daarmee focust ze op juiste consumenteninformatie en bescherming tegen greenwashing zodat consumenten doordachte en goed geïnformeerde keuzes kunnen maken.

Daarnaast houdt de Commissie rekening met de eengemaakte, vrije markt en wilt zij een gelijk speelveld voor ondernemingen creëren door geharmoniseerde regels voor te stellen inzake de ecologische duurzaamheid van producten. Hierdoor worden de ondernemingen die deelnemen op de Europese markt gestimuleerd om zelf te investeren in circulaire bedrijfsmodellen.⁹²

Circulaire bedrijfsmodellen zijn bedrijfsmodellen waarbij onder andere een product wordt aangeboden als dienst in de plaats van als product, of ze omvatten peer-to-peer-uitwisseling, retourlogistiek, productie op aanvraag of hergebruik- en reparatiediensten. Circulaire bedrijfsmodellen hebben als doel om waarde te creëren en het gebruik van hulpbronnen te verminderen en verbeteren.⁹³ Ze kunnen worden opgedeeld in verschillende categorieën met de nadruk op het circulair ontwerp, het optimaal gebruik, waardeherwinning en netwerkorganisatie.⁹⁴

---

⁸⁷ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

⁸⁸ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

⁸⁹ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 9.

⁹⁰ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

⁹¹ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2005/29/EG, 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (Richtlijn oneerlijke handelspraktijken), *Pb.L.* 11 juni 2005, afl. 149, 22-39.; Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2011/83/EU, 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG van de Raad en Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 22 november 2011, afl. 304, 64-88.

⁹² Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 3-4.

⁹³ *Ibid.*, 12.

⁹⁴ E. ACHTERBERG, "Welke circulaire businessmodellen ontstaan er?", <https://kenniskaarten.hetgroenebrein.nl/kenniskaart-circulaire-economie/welke-circulaire-businessmodellen-ontstaan-er/>

Aanvullend deed de Commissie een voorstel inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op gebied van duurzaamheid tot bevordering van deze circulaire bedrijfsmodellen.⁹⁵

Met dit pakket voorstellen wil de Commissie inzetten op de stimulans naar circulaire bedrijfsmodellen en brengt daarvoor belanghebbenden samen in de Europese hub voor circulair ondernemen, rekening houdend met het Europees stakeholdersplatform voor circulaire economie⁹⁶, Enterprise Europe Network⁹⁷ en het netwerk van Europese groenetechnologieclusters.⁹⁸

De EU neemt hierdoor het voortouw om als grote speler op te treden, maar zal daarnaast ook focussen op niet-EU landen om de transitie naar een duurzame en circulaire economie te ondersteunen. Dit pakket van voorstellen verwacht tegen 2030 te voldoen aan de doelstellingen gesteld onder de European Green Deal voor het verdubbelen van de circulariteit van het materiaalgebruik en dat het meeste aantal beschikbare producten dat terug te vinden is op de Europese markt duurzaam, energie- en hulpbronefficiënt, repareerbaar en recycleerbaar is. Waarbij de focus wordt gelegd op zowel de productenmarkt als de consumenten en ervoor gezorgd wordt dat de juiste productinformatie beschikbaar wordt gesteld

---

⁹⁵ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, 23 februari 2022, COM(2022)71 def.

⁹⁶ EU, "European Circular Economy Networks", <https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/dialogue/existing-eu-platforms>.

⁹⁷ EU, "Enterprise Europe Network", <https://een.ec.europa.eu>.

⁹⁸ European Cluster Collaboration Platform, "Green Transition Support", <https://clustercollaboration.eu/content/green-transition-support-landing-page-v1>.

HOOFDSTUK 2: ANALYSE SUSTAINABLE PRODUCTS INITIATIVE

2.1 Voorstel verordening betreffende ecologisch ontwerp

Het centrale voorstel in het pakket van maatregelen van het Sustainable Products Initiative is het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp, voluit het 'voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG'.⁹⁹ Met dit voorstel wil de Europese Commissie de richtlijn inzake ecologisch ontwerp¹⁰⁰ herzien en biedt daarbij zelf een voorstel van een verordening aan.

Dit vormt, zoals reeds gezegd, een onderdeel van het Circulaire Economy Action Plan¹⁰¹ dat is opgericht om de doelstellingen van de Europese Green Deal¹⁰² te realiseren. Met dit voorstel wordt er gefocust op een aantal productgroepen. De bedoeling is om voor een aantal producten de gehele levenscyclus onder te loep te nemen en deze te beoordelen en aanpassen inzake duurzaamheid en circulariteit.

Allereerst wordt het voorstel zelf toegelicht aan de hand van haar doelstellingen en rechtsgrondslag. Vervolgens wordt de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp besproken, vermits het deze richtlijn is die het voorstel wenst de herzien. Daarna volgt de opbouw van het voorstel van verordening waar het toepassingsgebied uiteengezet wordt.

2.1.1 Doelstellingen en rechtsgrondslag

2.1.1.1 Doelstellingen

De doelstellingen van het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp zijn voornamelijk om de milieuduurzaamheid van producten te verbeteren en het vrij verkeer van goederen te waarborgen. Producten spelen een centrale rol in de groene transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie. Daarom is het van belang om te kijken naar de productieprocessen en consumptiepatronen van producten om zo de transitie mogelijk te maken van een lineaire naar een circulaire economie.¹⁰³

---

⁹⁹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

¹⁰⁰ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹⁰¹ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

¹⁰² EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

¹⁰³ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final, considerans 1.

Het voorstel sleutelt aan de huidige richtlijn inzake Ecologisch ontwerp¹⁰⁴ omdat de huidige voorschriften ontoereikend zijn om de doelstellingen van een duurzame en circulaire economie te verwezenlijken. Met dit voorstel breidt ze het toepassingsgebied van richtlijn inzake Ecologisch ontwerp uit¹⁰⁵ zodat producten de toets van circulariteit kunnen doorstaan.¹⁰⁶ De uitbreiding van het toepassingsgebied naar bijna alle producten op de Europese markt zorgt voor maximale economische en milieuvoordelen.¹⁰⁷ Daarnaast is het voorstel er gekomen omdat er nog geen specifieke vereisten bestaan voor duurzame en circulaire producten en er voor consumenten vaak geen relevante en betrouwbare informatie beschikbaar is omtrent de milieuduurzaamheid van producten.¹⁰⁸ In de ene lidstaat kan een product beschouwd worden als duurzaam, terwijl het in een andere lidstaat beschouwd wordt als niet-duurzaam. Het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp wil de uitvoering en handhaving inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten verbeteren en trekt de richtlijn 2009/125/EG in.

De voorgestelde verordening is bedoeld om bij te dragen aan de vermindering van de negatieve impact van producten op het milieu en de volksgezondheid, door middel van het vaststellen van minimumeisen voor ecologisch ontwerp van producten. Deze eisen hebben betrekking op verschillende aspecten, zoals energie-efficiëntie, waterverbruik, materiaalgebruik, afvalbeheer en levensduur van producten. De verordening voorziet in een kader voor de uitvoering en handhaving van de eisen voor ecologisch ontwerp, en bepaalt welke producten onder de reikwijdte van de verordening vallen. Het voorstel bevat ook bepalingen voor de harmonisatie van nationale wetgeving inzake ecologisch ontwerp, om een gelijk speelveld te creëren voor bedrijven die op de Europese markt actief zijn.¹⁰⁹

De eisen van het voorstel zijn dat de levenscyclus van producten wordt verlengd, dat de koolstof- en milieuvoetafdruk van producten gedurende hun hele levenscyclus wordt verminderd, ervoor zorgen dat producten geschikt zijn voor een klimaatneutrale en circulaire economie, afval voorkomen en materiaal terugwinning stimuleren en een minimaal gebruik van gerecycleerde materialen.¹¹⁰

---

¹⁰⁴ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹⁰⁵ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final, considerans 4.

¹⁰⁶ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 6 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

¹⁰⁷ COMMISSIE, Factsheet Making sustainable products the norm in Europe, 30 maart 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_22_2016.

¹⁰⁸ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final, considerans 2.

¹⁰⁹ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final.

¹¹⁰ COMMISSIE, Factsheet Making sustainable products the norm in Europe, 30 maart 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_22_2016.

2.1.1.2 Rechtsgrondslag

De rechtsgrond waarop dit voorstel is gebaseerd is artikel 114 VWEU. Dit artikel bevat de volgende tekst:¹¹¹

*"1. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, zijn de volgende bepalingen van toepassing voor de verwezenlijking van de doeleinden van artikel 26. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité de maatregelen vast inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die de instelling en de werking van de **interne markt** betreffen.*

2. Lid 1 is niet van toepassing op de fiscale bepalingen, op de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en op de bepalingen inzake de rechten en belangen van werknemers.

3. De Commissie zal bij haar in lid 1 bedoelde voorstellen op het gebied van de volksgezondheid, de veiligheid, de milieubescherming en de consumentenbescherming uitgaan van een hoog beschermingsniveau, daarbij in het bijzonder rekening houdend met alle nieuwe ontwikkelingen die op wetenschappelijke gegevens zijn gebaseerd. Ook het Europees Parlement en de Raad zullen binnen hun respectieve bevoegdheden deze doelstelling trachten te verwezenlijken.

*4. Wanneer een lidstaat het, nadat door het Europees Parlement en de Raad, door de Raad of door de Commissie een harmonisatiemaatregel is genomen, noodzakelijk acht nationale bepalingen te handhaven die hun rechtvaardiging vinden in gewichtige eisen als bedoeld in artikel 36 of verband houdend met **de bescherming van het milieu** of het arbeidsmilieu, geeft hij zowel van die bepalingen als van de redenen voor het handhaven ervan, kennis aan de Commissie.*

*5. Wanneer een lidstaat het, nadat door het Europees Parlement en de Raad, door de Raad of door de Commissie een harmonisatiemaatregel is genomen, noodzakelijk acht, nationale bepalingen te treffen die gebaseerd zijn op nieuwe wetenschappelijke gegevens die verband houden met de **bescherming van het milieu** of het arbeidsmilieu vanwege een specifiek probleem dat zich in die lidstaat heeft aangediend nadat de harmonisatiemaatregel is genomen, stelt hij de Commissie voorts, onverminderd lid 4, in kennis van de voorgenomen bepalingen en de redenen voor het vaststellen ervan.*

6. Binnen zes maanden na de in de leden 4 en 5 bedoelde kennisgevingen keurt de Commissie de betrokken nationale bepalingen goed of wijst die af, nadat zij heeft nagegaan of zij al dan niet een middel tot willekeurige discriminatie, een verkapte beperking van de handel tussen de lidstaten, of een hinderpaal voor de werking van de interne markt vormen.

Indien de Commissie binnen deze termijn geen besluit neemt, worden de in lid 4 en lid 5 bedoelde nationale bepalingen geacht te zijn goedgekeurd.

---

¹¹¹ Art. 114 Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, Pb.C. 26 oktober 2012, afl. 326, 47.

Indien het complexe karakter van de aangelegenheid zulks rechtvaardigt en er geen gevaar bestaat voor de gezondheid van de mens, kan de Commissie de betrokken lidstaat ervan in kennis stellen dat de in dit lid bedoelde termijn met ten hoogste zes maanden kan worden verlengd.

7. Indien een lidstaat krachtens lid 6 gemachtigd is om nationale bepalingen te handhaven of te treffen die afwijken van een harmonisatiemaatregel, onderzoekt de Commissie onverwijld of er een aanpassing van die maatregel moet worden voorgesteld.

8. Indien een lidstaat een specifiek probleem in verband met volksgezondheid aan de orde stelt op een gebied waarop eerder harmonisatiemaatregelen zijn genomen, brengt hij dit ter kennis van de Commissie die onverwijld onderzoekt of zij passende maatregelen aan de Raad moet voorstellen.

9. In afwijking van de procedure van de artikelen 258 en 259 kan de Commissie of een lidstaat zich rechtstreeks tot het Hof van Justitie van de Europese Unie wenden indien zij/hij meent dat een andere lidstaat misbruik maakt van de in dit artikel bedoelde bevoegdheden.

10. Bovenbedoelde harmonisatiemaatregelen omvatten, in passende gevallen, een vrijwaringsclausule die de lidstaten machtigt om, op grond van één of meer van de in artikel 36 bedoelde niet- economische redenen, voorlopige maatregelen te treffen die aan toetsingsprocedure van de Unie worden onderworpen.”

Artikel 114 VWEU is het basisartikel voor de harmonisatie van EU-wetgeving. Een doel van het SPI is om het vrij verkeer van goederen te waarborgen. Aan de hand van artikel 114 VWEU is het mogelijk voor de Europese Unie om maatregelen te nemen om verschillen tussen nationale wetgevingen, die de interne markt belemmeren, op te heffen. Op basis van deze rechtsgrond is het voorstel tot stand gekomen en wil het aan de hand van maatregelen de versnippering van de interne markt tegengaan en producten die op de Europese markt worden gebracht duurzamer maken. Daarnaast zorgt dit ervoor dat er betrouwbare en juiste informatie beschikbaar is over duurzaamheids- en circulariteitskenmerken van producten ongeacht in welke lidstaat het product gekocht is.¹¹²

Gezien de omvang en de gevolgen van het voorstel is het beter om maatregelen te nemen op EU-niveau dan op nationaal niveau. Dit om opnieuw versnippering van de interne markt tegen te gaan en het vrij verkeer van goederen te waarborgen. Er is rekening gehouden met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid die vervat zitten in artikel 5 lid 2 VEU.¹¹³ Indien de lidstaten hun eigen maatregelen zouden nemen inzake productvereisten met betrekking tot duurzaamheid en circulariteit, zouden er verschillende concurrerende systemen bestaan met ongelijke informatie over milieuprestaties van producten en zorgt dit ervoor dat de interne markt niet bevorderd wordt.

---

¹¹² Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final, 6.

¹¹³ Art. 5 lid 2 Verdrag betreffende de Europese Unie, *Pb.C.* 26 oktober 2012, afl. 326, 13.

Verder is het een voorstel om een verordening op te stellen. De reden hiervoor is dat een verordening rechtstreeks toepasselijk is in de lidstaten waardoor dit zorgt voor rechtszekerheid en er ruimte is voor handhaving.¹¹⁴

---

¹¹⁴ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final, 7.

2.1.2 Huidige richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp

Het 'voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG'¹¹⁵ beoogt de herziening van de huidige richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp van 2009. Daarom is het relevant om deze huidige richtlijn toe te lichten.

Dit is de 'Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten'.¹¹⁶ De originele richtlijn inzake ecologisch ontwerp RL 2005/32/EG¹¹⁷ dateert van 2005 en is ondertussen al een keer gewijzigd door Richtlijn 2008/28/EG¹¹⁸ en herzien door RL 2009/125/EG. Deze richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp wordt ook wel Ecodesign genoemd. De richtlijn is van belang voor producenten of importeurs die producten op de Europese markt willen brengen.

Deze richtlijn vormt een kader voor het vaststellen van eisen aan bepaalde producten om als doel de totale milieubelasting van een product in te toemen. De richtlijn bevat een lijst met eisen voor energieverbruikende producten. Enerzijds zijn er specifieke eisen waarbij er een grenswaarde geldt voor exact te meten waarden zoals een maximum of een minimum grenswaarde, anderzijds zijn er algemene eisen die geen grenswaarden maar voorschriften bevatten. Deze algemene eisen zeggen niet exact welke aspecten moeten verbeteren en op welke manier. Producten die op de markt worden gebracht en in de richtlijn zijn opgenomen, moeten voldoen aan deze eisen. Ook reeds bestaande producten moeten aan deze eisen voldoen. Anders kunnen ze worden uitgesloten van de Europese markt.¹¹⁹

De bedoeling is dat de Europese Commissie verordeningen kan opstellen via de richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp die betrekking hebben op eisen aan milieu-aspecten van energiegerelateerde producten.

Het doel en toepassingsgebied worden als volgt beschreven in artikel 1 van de richtlijn:¹²⁰

---

¹¹⁵ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

¹¹⁶ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹¹⁷ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2005/32/EG, 6 juli 2005 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG van de Raad en de Richtlijnen 96/57/EG en 2000/55/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 22 juli 2005, afl. 191, 29-58.

¹¹⁸ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2008/28/EG, 11 maart 2008 tot wijziging van Richtlijn 2005/32/EG betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten, en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG van de Raad en van Richtlijnen 96/57/EG en 2000/55/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 81/48.

¹¹⁹ X., "Eisen voor milieuvriendelijk ontwerpen", 12 september 2022, https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/ecodesign/index_nl.htm.

¹²⁰ Artikel 1, Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

- "1. Deze richtlijn schept een kader voor de vaststelling van communautaire voorschriften inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, teneinde het vrije verkeer van die producten in de interne markt te garanderen.*
- 2. De richtlijn voorziet in de vaststelling van voorschriften waaraan energiegerelateerde producten die onder uitvoeringsmaatregelen vallen, moeten voldoen om op de markt te kunnen worden geïntroduceerd en/of in gebruik te kunnen worden genomen. Zij draagt bij tot duurzame ontwikkeling door de energie-efficiëntie en het niveau van milieubescherming te verhogen en tegelijk de zekerheid van de energievoorziening te vergroten.*
- 3. Deze richtlijn is niet van toepassing op middelen voor het vervoer van personen of goederen.*
- 4. Deze richtlijn en de uitvoeringsmaatregelen uit hoofde van deze richtlijn doen geen afbreuk aan de communautaire wetgeving inzake afvalbeheer en de communautaire wetgeving inzake chemische stoffen, met inbegrip van gefluoreerde broeikasgassen."*

Wat er precies wordt bedoeld met energiegerelateerde producten staat vermeld in artikel 2¹²¹: *"elk op de markt geïntroduceerd en/of in gebruik genomen goed dat tijdens het gebruik een effect heeft op het energieverbruik, met inbegrip van onderdelen die bedoeld zijn om in onder deze richtlijn vallende energiegerelateerde producten te worden ingebouwd en die ten behoeve van eindgebruikers op de markt worden geïntroduceerd en/of in gebruik worden genomen als losse onderdelen waarvan de milieuprestaties onafhankelijk kunnen worden beoordeeld;"*

Deze zeer ruime definitie wordt ingeperkt door artikel 15 lid 2¹²² dat stelt dat het product een significant omzet- en handelsvolume moet vertegenwoordigen van meer dan 200.000 stuks per jaar en dat het daarnaast ook een significant milieueffect heeft en potentieel voor verbetering biedt met betrekking tot het milieueffect zonder dat dit buitensporige kosten met zich meebrengt.

In bijlage I van de richtlijn worden er een aantal parameters opgesomd waarmee rekening moet worden gehouden bij het productontwerp zoals de selectie en het gebruik van grondstoffen, de fabricage, de verpakking, het transport en de distributie, de installatie en het onderhoud, het gebruik en het einde van de levensduur. Voor elk van deze fasen worden er milieuaspecten beoordeeld inclusief hoe deze aspecten potentieel verbeterd kunnen worden. Naast de voorschriften voor het ecologisch ontwerp voor de producten, wordt er ook aandacht besteed aan de informatieverstrekking van de fabrikant aan andere partijen en worden er voorschriften gesteld voor de fabrikant zelf. Op de verpakking van de producten in kwestie dient eveneens een CE-markering te verschijnen. (zie bijlage 1)

---

¹²¹ Artikel 2, Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹²² Artikel 15 lid 2 Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

Concreet betekent dit dat producten die vallen onder de definitie van artikel 2 en voldoen aan de criteria van artikel 15 lid 2 en die de Europese markt willen betreden, moeten voldoen aan specifieke of algemene eisen die worden gesteld voor een uitvoeringsmaatregel of zelfregulering. Bovendien moeten deze producten ook een CE-markering bevatten. Echter zegt deze richtlijn niets over het ontwerp van de producten zelf. De richtlijn geeft slechts aan welke milieu-aspecten verbeterd moeten worden en hoe groot die veranderingen moeten zijn.¹²³

De producten zijn onderverdeeld in zeven categorieën, namelijk: overstijgende issues en producten, consumentenelectronica, huishoudelijk witgoed, industriële producten, luchtbehandeling, professioneel witgoed en verlichting. Elk van deze categorieën bevat verordeningen oftewel uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot het ecologisch ontwerp van deze producten.¹²⁴

De huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp leidde reeds tot consumentenbesparingen en minder afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen, waarbij de meerjarige werkplannen de doorslag gaven met betrekking tot duidelijke prioriteiten en de efficiënte van de richtlijn. Daarom wordt er hiermee rekening gehouden bij het ontwerp van het voorstel van de nieuwe verordening.¹²⁵

---

¹²³ H.P. SIDERIUS, Richtlijn Ecodesign (2009/125/EG) samenvatting, 19 november 2009, SenterNovem, 1-2. (19p) <https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/beleid-circulaire/europese-richtlijn/ecodesign/downloads/richtlijn-ecodesign/>.

¹²⁴ X., "Productgroepen ecodesign", <https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/beleid-circulaire/europese-richtlijn/ecodesign/productgroepen/>.

¹²⁵ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 10-11.

2.1.3 Opbouw voorstel Verordening

Om het voorstel¹²⁶ beter te begrijpen, volgt hieronder een uiteenzetting van de verschillende hoofdstukken met de verschillende artikels en een samenvatting per artikel. De verordening is opgedeeld in veertien hoofdstukken.

Deze zijn de algemene bepalingen, vereisten inzake ecologisch ontwerp, het digitaal productpaspoort, regels met betrekking tot etiketten, regels omtrent prioritering, planning en raadpleging, de vernietiging van niet-verkochte consumptiegoederen, de verplichtingen van marktdeelnemers, de conformiteit van producten, de aanmelding van conformiteitsbeoordelingsinstanties, stimulansen, markttoezicht, vrijwaringsprocedures, gedelegeerde bevoegdheden en comitéprocedures en de slotbepalingen.

2.1.1.3 Algemene bepalingen¹²⁷

Het eerste hoofdstuk, artikel 1 t.e.m. 3, bevat de algemene bepalingen. Hierin worden het onderwerp, toepassingsgebied, definities en het vrij verkeer bepaald.

Het onderwerp van de verordening is het opstellen van een kader inzake ecologisch ontwerp van producten voor de verbetering van milieuduurzaamheid ervan en de versterking van de interne markt.

Het toepassingsgebied van de verordening zijn 'alle fysieke goederen die in de handel worden gebracht of in gebruik worden genomen'.¹²⁸ Het toepassingsgebied van de Richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp wordt dus uitgebreid zodat het niet alleen van toepassing is op energiegerelateerde producten en zodat de producten de toets van circulariteit kunnen doorstaan.¹²⁹ Er zijn evenwel producten uitgesloten van het toepassingsgebied waaronder levensmiddelen, diervoeders, geneesmiddelen voor mensen en dieren, levende planten, dieren en micro-organismen, producten van menselijke oorsprong en producten van planten en dieren, rechtstreeks verband houdend met toekomstige vermeerdering ervan.¹³⁰

De definities in artikel 2 hebben betrekking op een zestigtal termen waaronder 'product', 'ecologisch ontwerp', 'prestatievereiste', 'levenscyclus', 'milieueffect', 'duurzaamheid'...

---

¹²⁶ Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final.

¹²⁷ Artikel 1-3 Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final.

¹²⁸ Artikel 1 lid 2 *ibid.*

¹²⁹ EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 6 https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.

¹³⁰ Artikel 1 lid 2, a-g Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final.

Het derde artikel heeft betrekking op het vrij verkeer waarin wordt gesteld dat nationale maatregelen niet mogen leiden tot een belemmering van het vrij verkeer van goederen en de producten enkel en alleen op de markt worden gebracht indien ze voldoen aan de ecologische ontwerpisen gesteld in deze verordening. Dit artikel legt de basis voor de harmonisatie van ecologische ontwerpisen voor energiegerelateerde producten op Europees niveau, terwijl het lidstaten nog steeds enige ruimte geeft om aanvullende vereisten vast te stellen in overeenstemming met andere EU-richtlijnen.

2.1.1.4 Vereisten inzake ecologisch ontwerp¹³¹

Het tweede hoofdstuk bevat de vereisten inzake ecologisch ontwerp. Van artikel 4 t.e.m. 7, met name de bevoegdheden om gedelegeerde handelingen vast te stellen, de vereisten inzake ecologisch ontwerp, de prestatievereisten en de informatievereisten.

Artikel 4 beschrijft de bevoegdheid van de Europese Commissie om gedelegeerde handelingen vast te stellen om de ecologische duurzaamheid van producten te verbeteren. De Commissie kan vereisten inzake ecologisch ontwerp vaststellen in overeenstemming met de relevante artikelen van de verordening en bepalen welke productparameters geen prestatie- of informatievereisten nodig hebben. De Commissie kan deze verordening aanvullen door aan te geven welke modules van bijlage IV en bijlage II van toepassing zijn op conformiteitsbeoordelingsprocedures. Bovendien kan de Commissie specifieke maatregelen vaststellen, zoals het digitaal beschikbaar stellen van technische documentatie en het vereisen van meetinstrumenten voor energieverbruik en andere productparameters, evenals alternatieve regels voor de conformiteitsverklaring of markeringen die conformiteit met de vereisten inzake ecologisch ontwerp aantonen en vereisten voor overheidsopdrachten.

In artikel 5 stelt de Commissie vereisten inzake ecologisch ontwerp vast voor verschillende productgroepen om hun duurzaamheid, betrouwbaarheid, herbruikbaarheid, repareerbaarheid, energie-efficiëntie, recycling en andere aspecten van hun levenscyclus te verbeteren. De vereisten kunnen horizontaal zijn als verschillende productgroepen technische overeenkomsten vertonen en effectbeoordelingen zijn gebaseerd op de beste beschikbare gegevens en analyses. De vereisten moeten aan verschillende criteria voldoen, zoals het ontbreken van negatieve effecten op de gezondheid, veiligheid en betaalbaarheid van de producten voor consumenten.

In artikel 6 staat vermeld dat producten moeten voldoen aan prestatievereisten die gebaseerd zijn op productparameters vermeld in bijlage I en de Commissie moet bij het vaststellen van deze eisen de procedure van bijlage II volgen, inclusief minimum- of maximumniveaus voor specifieke productparameters, niet-kwantitatieve vereisten voor prestatieverbetering en vereisten met betrekking tot functionele werking van het product, behalve voor producten waarbij prestatievereisten gebaseerd op bijlage I, punt f), de aanwezigheid van stoffen niet mogen beperken vanwege chemische veiligheid.

---

¹³¹ Artikel 4-7 Voorstel (Comm.) van 30 maart 2022 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, COM(2022) 142 final.

Artikel 7 bevat informatievereisten voor producten met betrekking tot productparameters, zorgwekkende stoffen en ecologisch ontwerp, die gedurende de levenscyclus van producten worden gebruikt om zorgwekkende stoffen te traceren en het milieu te beschermen. De Commissie stelt prestatieclassen vast en verleent vrijstellingen voor bepaalde informatie-elementen en zorgwekkende stoffen op basis van technische haalbaarheid en andere gerechtvaardigde redenen.

2.1.1.5 Digitaal productpaspoort¹³²

Het derde hoofdstuk gaat over het digitaal productpaspoort waarin wordt gesteld wat het is en hoe het werkt. Dit hoofdstuk omvat artikel 8 t.e.m. 13 en bespreekt het productpaspoort in zijn geheel, de algemene vereisten, het technisch ontwerp en werking, de unieke identificatiecode voor marktdeelnemers en faciliteiten, het register en de douanecontroles.

Artikel 8 heeft betrekking op het productpaspoort in zijn geheel. Een productpaspoort is vereist voor het op de markt brengen of gebruiken van producten volgens artikel 7 lid 1 van het SPI.

De vereisten voor het productpaspoort, zoals vastgesteld in gedelegeerde handelingen volgens artikel 4 SPI, omvatten onder andere informatie die moet worden opgenomen in het paspoort, welke soorten gegevensdragers moeten worden gebruikt, de opmaak van de gegevensdrager en wie toegang heeft tot de informatie in het paspoort, inclusief de periode waarin het paspoort beschikbaar blijft. De Commissie kan productgroepen vrijstellen van deze vereiste als er geen technische specificaties beschikbaar zijn of als er al een systeem is voor digitale informatievoorziening over het product.

Artikel 9 bepaalt de voorwaarden waaraan het productpaspoort moet voldoen. De voorwaarden voor het productpaspoort zijn onder andere dat het verbonden is met een unieke productidentificatiecode via een fysieke gegevensdrager die aanwezig is op het product, de verpakking of documentatie. Het moet voldoen aan de ISO/IEC-norm 15459:2015 en alle informatie moet machinaal leesbaar, gestructureerd en doorzoekbaar zijn in een interoperabel formaat. De informatie moet verwijzen naar het productmodel, de partij of het artikel en de toegang tot de informatie moet worden gereguleerd volgens de essentiële vereisten van artikel 10. De Commissie heeft de bevoegdheid om de normen te wijzigen of toe te voegen in overeenstemming met technische en wetenschappelijke vooruitgang. Daarnaast moeten marktdeelnemers handelaars kosteloos een digitale kopie van de gegevensdrager verstrekken als consumenten geen fysieke toegang hebben tot het product.

Het productpaspoort moet volgens artikel 10 voldoen aan essentiële vereisten zoals interoperabiliteit, kosteloze toegang voor consumenten en marktdeelnemers, bewaring van gegevens en beveiliging en privacy. Toegangsrechten en beperkingen moeten worden vastgesteld in de toepasselijke gedelegeerde handeling.

In artikel 11 staat dat de unieke identificatiecodes voor marktdeelnemers en faciliteiten zoals vermeld in bijlage III moeten voldoen aan de ISO/IEC-norm 15459:2015, en als deze nog niet beschikbaar zijn, moet de marktdeelnemer die het productpaspoort aanmaakt namens de betrokken actor een

---

¹³² Artikel 8-13 *ibid.*

aanvraag indienen en alle relevante gegevens verstrekken, en de Commissie is bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen om Europese of internationale normen toe te voegen of te vervangen om aan de voorwaarden van dit artikel te voldoen.

Artikel 12 zegt dat de Commissie een register ontwikkelt en onderhoudt voor het bewaren van informatie uit productpaspoorten en zorgt voor een veilige verwerking volgens Unierecht. Marktdeelnemers uploaden de informatie en de Commissie, nationale autoriteiten en douaneautoriteiten hebben toegang tot het register voor hun taken.

Het laatste artikel van het derde hoofdstuk, artikel 13, bevat de douanecontroles met betrekking tot het productpaspoort. De Commissie verbindt het register voor productpaspoorten met het EU-douane-éénloketsysteem, waardoor informatie automatisch wordt uitgewisseld met nationale douanesystemen. Douaneautoriteiten verifiëren de unieke productidentificatiecode in het register voordat producten worden vrijgegeven voor het vrije verkeer.

2.1.1.6 Etiketten¹³³

Hoofdstuk vier bevat twee artikels met betrekking tot etiketten en nagebootste etiketten.

Artikel 14 zegt dat de gedelegeerde handelingen onder meer bepalen wat de inhoud, opmaak en wijze van tonen van het etiket is, inclusief elektronische middelen. De Commissie kan vereisen dat etiketten voorzien worden van gegevensdragers of andere middelen die consumenten toegang geven tot aanvullende informatie over het product, en kan uitvoeringshandelingen vaststellen voor gemeenschappelijke vereisten voor het uiterlijk van de vereiste etiketten volgens artikel 7, lid 6, punt d).

Artikel 15 heeft betrekking op nagebootste etiketten en zegt dat producten zonder etiket niet verkocht mogen worden of in gebruik worden genomen als de etiketten consumenten waarschijnlijk zullen misleiden of in verwarring zullen brengen.

Door middel van etiketten, kan er duidelijkheid worden geschept met betrekking tot de reparatiebaarheid van producten en is het gemakkelijker om producten met elkaar te vergelijken. Dit draagt op haar manier bij tot het verstrekken van juiste en voldoende informatie aan de consument.

---

¹³³ Artikel 14-15 *ibid.*

2.1.1.7 Prioritering, planning en raadpleging¹³⁴

Het vijfde hoofdstuk heeft betrekking op de prioritering, planning, het forum inzake ecologisch ontwerp, zelfreguleringsmaatregelen en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen en bevat artikel 16 t.e.m. 19.

Met de prioritering en planning, vervat in artikel 16, wordt bedoeld dat bij het vaststellen van de prioriteiten voor producten die aan de vereisten voor ecologisch ontwerp moeten voldoen, de Commissie rekening houdt met hun mogelijke bijdrage aan de klimaat-, milieu- en energiedoelstellingen van de Unie, evenals met criteria zoals verbetering van productaspecten, verkoop en handel, milieueffecten in de waardeketen en de noodzaak om gedelegeerde handelingen te herzien. De Commissie stelt ook een ten minste driejarig werkplan op met een lijst van productgroepen waarvoor zij vereisten inzake ecologisch ontwerp vaststelt en het forum inzake ecologisch ontwerp raadpleegt bij het vaststellen of bijwerken van het werkplan.

Het forum inzake ecologisch ontwerp in artikel 17 is een deskundigengroep opgericht door de Commissie waarbij ze streeft naar een evenwichtige deelname van belanghebbenden die bijdragen bij het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp, de beoordeling van markttoezichtmechanismen en evaluatie van zelfreguleringsmaatregelen. Doormiddel van dit forum is het mogelijk om te zorgen voor gerichte uitwisselingen tussen belanghebbenden, en dit in alle fasen van het proces.

De zelfreguleringsmaatregelen zijn terug te vinden in artikel 18. Dit artikel beschrijft hoe marktdeelnemers een zelfreguleringsmaatregel kunnen indienen bij de Commissie als alternatief voor een vastgestelde gedelegeerde handeling. De zelfreguleringsmaatregel moet voldoen aan verschillende criteria, waaronder het verbeteren van de milieuduurzaamheid van producten en het waarborgen van het vrije verkeer van producten in de interne markt. De Commissie beoordeelt de voorgestelde zelfreguleringsmaatregel en kan deze opnemen in een lijst van geldige alternatieven voor gedelegeerde handelingen.

In artikel 19 staat vermeld dat de Commissie en lidstaten programma's en maatregelen hebben opgesteld om kmo's te helpen bij het integreren van milieuduurzaamheidsaspecten en het voldoen aan de vereisten inzake ecologisch ontwerp, waaronder financiële steun, toegang tot financiering en gespecialiseerde opleiding en bijstand.

---

¹³⁴ Artikel 16-19 *ibid.*

2.1.1.8 Vernietiging van niet-verkochte consumptiegoederen¹³⁵

Hoofdstuk zes bevat een artikel over de vernietiging van niet-verkochte consumptiegoederen.

Artikel 20 vereist dat marktdeelnemers informatie bekendmaken over de verwijdering van niet-verkochte consumptiegoederen, waaronder het aantal en de redenen voor verwijdering, evenals informatie over de levering van deze goederen voor recycling, hergebruik of storting. De Commissie heeft de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen om marktdeelnemers te verbieden niet-verkochte consumptiegoederen te vernietigen als deze tot een bepaalde productgroep behoren en significante milieueffecten hebben, met uitzonderingen voor bepaalde omstandigheden.

Dit artikel is niet van toepassing op kleine en middelgrote ondernemingen, tenzij de Commissie in gedelegeerde handelingen bepaalt dat middelgrote ondernemingen die een aanzienlijk deel van niet-verkochte consumptiegoederen vernietigen, en micro-ondernemingen en kleine tot middelgrote ondernemingen die het verbod op vernietiging of openbaarmakingsplicht kunnen omzeilen, wel onder het artikel vallen.

Door deze informatie bekend te maken, worden bedrijven indirect gestimuleerd om hun afvalbeheer te verbeteren. Grote ondernemingen moeten dus openbaar maken hoeveel ze weggooien.

2.1.1.9 Verplichting van marktdeelnemers¹³⁶

Hoofdstuk zeven, artikel 21 t.e.m. 31, omvat de verplichtingen van fabrikanten, gemachtigde vertegenwoordigers, importeurs, distributeurs, handelaars, in verband met etiketten, fulfilmentdienstverleners, gevallen waarin verplichtingen van fabrikanten van toepassing zijn op importeurs en distributeurs, verplichtingen van elektronische marktplaatsen en zoekmachines, informatieverplichtingen van marktdeelnemers en toezicht- en verslagleggingsverplichtingen.

Artikel 21 beschrijft de vereisten waaraan fabrikanten moeten voldoen bij het op de markt brengen van producten waarop een gedelegeerde handeling van toepassing is volgens artikel 4. Dit omvat het waarborgen van conformiteit met vereisten, het verstrekken van informatie aan consumenten, het bewaren van technische documentatie, het aanbrenen van identificatiemiddelen en contactgegevens, het verstrekken van instructies voor het veilig gebruik van het product en het uitvoeren van herbeoordelingen indien nodig.

Artikel 22 beschrijft dat een fabrikant een gemachtigde kan aanstellen om specifieke taken uit te voeren, waaronder het ter beschikking houden van technische documentatie en EU-conformiteitsverklaringen, medewerking verlenen aan maatregelen bij niet-naleving, en het verstrekken van benodigde informatie aan bevoegde nationale autoriteiten omtrent de conformiteit van het product, relevante documenten ter beschikking stellen aan de bevoegde nationale autoriteit en het mandaat beëindigen indien de fabrikant zijn verplichtingen niet nakomt, maar de

---

¹³⁵ Artikel 20 *ibid.*

¹³⁶ Artikel 21-31 *ibid.*

verplichtingen uit artikel 21, lid 1, en de opstelling van technische documentatie maken geen deel uit van het mandaat van de gemachtigde.

Artikel 23 beschrijft de verantwoordelijkheden van importeurs bij het op de markt brengen van producten die onderhevig zijn aan gedelegeerde handelingen. Importeurs moeten ervoor zorgen dat de juiste conformiteitsbeoordelingsprocedure gevolgd is door de fabrikant en de technische documentatie is opgesteld, de producten vergezeld gaan van de juiste informatie, er sprake is van een productpaspoort en dat ze opslag- en vervoersomstandigheden bieden om de overeenstemming te waarborgen. Ook moeten ze corrigerende maatregelen nemen als ze reden hebben om aan te nemen dat een product niet voldoet aan de vereisten.

Artikel 24 beschrijft de verplichtingen van de distributeurs. De distributeurs zijn verplicht om bij het in de handel brengen van een product dat valt onder een gedelegeerde handeling, de vereisten van die handeling zorgvuldig na te leven. Zij moeten ervoor zorgen dat het product voorzien is van de juiste markering, documentatie en instructies en dat het opgeslagen en vervoerd wordt in overeenstemming met de voorschriften. Als een distributeur vermoedt dat een product niet aan de vereisten voldoet, moet hij corrigerende maatregelen nemen en de markttoezichtautoriteiten informeren.

Artikel 25 beschrijft de verplichtingen van handelaars. Handelaars moeten ervoor zorgen dat klanten alle vereiste informatie krijgen voor producten, ook die ze op afstand kopen, inclusief het productpaspoort en de informatie op de etiketten zoals bepaald in artikel 26. Ze mogen geen verwarrende etiketten, merktekens, symbolen of opschriften verstrekken.

Artikel 26 omschrijft de verplichtingen in verband met etiketten. De marktdeelnemer die het product in de handel brengt of in gebruik neemt, zorgt ervoor dat het product voorzien is van het juiste etiket en verstrekt kosteloos afgedrukte etiketten of digitale kopieën aan handelaren indien vereist en verwijst naar de informatie op het etiket in advertenties of promotiemateriaal.

Artikel 27 omschrijft de verplichtingen van fulfilmentdienstverleners die waarborgen dat de opslag, verpakking, adresering en verzending van producten die onder een gedelegeerde handeling van artikel 4 vallen, voldoen aan de eisen van deze handeling om de overeenstemming van de producten niet in gevaar te brengen.

Artikel 28 omschrijft de gevallen waarin de verplichtingen van fabrikanten ook van toepassing zijn op importeurs en distributeurs. Een importeur of distributeur wordt beschouwd als fabrikant en moet voldoen aan de verplichtingen van een fabrikant als zij een product onder hun naam of handelsmerk in de handel brengen waarop een uit hoofde van artikel 4 vastgestelde gedelegeerde handeling van toepassing is, of als zij een al in de handel gebracht product wijzigen waardoor het niet meer voldoet aan de vereisten van de gedelegeerde handeling.

Artikel 29 omvat de verplichtingen van elektronische marktplaatsen en zoekmachines. De samenwerking tussen elektronische marktplaatsen en markttoezichtautoriteiten omvat maatregelen

om markttoezicht te waarborgen, informatie-uitwisseling over verwijderde aanbiedingen, toegang tot online-instrumenten voor het identificeren van non-conforme producten en het ontwerpen van online-interfaces die voldoen aan wettelijke verplichtingen. Elektronische marktplaatsen moeten bevelen van markttoezichtautoriteiten ontvangen en verwerken, en moeten één enkel contactpunt vaststellen voor communicatie met markttoezichtautoriteiten.

Artikel 30 omvat de informatieverplichtingen van marktdeelnemers. Verkopers op afstand, al dan niet online, moeten de naam van de fabrikant, contactgegevens en productidentificatie duidelijk vermelden. Op verzoek moeten marktdeelnemers de namen van leveranciers en afnemers van gereguleerde producten verstrekken, en de Commissie kan de digitale beschikbaarheid van technische documentatie regelen.

Ten slotte bevat artikel 31 de toezicht- en verslagleggingsverplichtingen van marktdeelnemers. De Commissie kan fabrikanten verplichten informatie over de hoeveelheden van een product en het energieverbruik of de prestaties tijdens gebruik te verstrekken, waarbij rekening wordt gehouden met criteria zoals de beschikbaarheid van gegevens en het vermijden van administratieve lasten voor marktdeelnemers. De Commissie verzamelt, anonimiseert en analyseert deze gegevens om vereisten inzake ecologisch ontwerp te herzien en risicoanalyse uit te voeren, en publiceert periodiek geaggregeerde gegevensreeksen.

2.1.1.10 Conformiteit van producten¹³⁷

Hoofdstuk acht, artikel 32 t.e.m. 40, bevat test-, meet- en berekeningsmethoden en hoe deze te omzeilen. Ook het vermoeden van conformiteit, gemeenschappelijke specificaties, de conformiteitsbeoordeling, EU-conformiteitsverklaring, algemene beginselen van CE-markering, voorschriften en voorwaarden voor het aanbrengen van deze markering en alternatieve conformiteitsverklaringen en -markeringen.

Artikel 32 bevat de test-, meet- en berekeningsmethoden. Om te voldoen aan de vereisten voor ecologisch ontwerp worden betrouwbare en reproduceerbare methoden gebruikt bij tests, metingen en berekeningen, conform de relevante gedelegeerde handelingen vastgesteld onder artikel 4; wanneer nodig kan de Commissie online-instrumenten eisen voor het berekenen van productprestaties conform de vereisten in bijlage I, waarbij geharmoniseerde berekeningsvoorschriften en minimale administratieve last voor marktdeelnemers in aanmerking worden genomen, en deze zijn kosteloos beschikbaar voor voldoende gekwalificeerde marktdeelnemers.

Artikel 33 zegt dat producten niet zo ontworpen mogen zijn dat ze hun gedrag of eigenschappen aanpassen tijdens tests om gunstigere resultaten te behalen voor gereguleerde productparameters. Instructies die het gedrag of de eigenschappen van producten veranderen om gunstigere testresultaten te behalen, mogen niet worden voorgeschreven voor producten die onder een gereguleerde handeling vallen.

---

¹³⁷ Artikel 32-40 *ibid.*

Artikel 34 betreft het vermoeden van conformiteit. Het vermeldt dat geharmoniseerde test-, meet- en berekeningsmethoden, waarvan de referentienummers zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie, voldoen aan de vereisten van dat artikel en aan de vereisten van gedelegeerde handelingen die onder die normen vallen. Producten die voldoen aan geharmoniseerde normen worden geacht te voldoen aan ecologisch ontwerp vereisten van artikel 4 gedelegeerde handelingen, als deze vereisten onder de normen vallen. Producten met EU-milieukeur voldoen ook aan deze vereisten als de criteria in artikel 16, lid 2 van Verordening (EG) nr. 66/2010 van toepassing zijn.

Artikel 35 gaat over gemeenschappelijke specificaties. De Commissie kan gemeenschappelijke specificaties vaststellen voor vereisten inzake ecologisch ontwerp en test-, meet-, of berekeningsmethoden als Europese normalisatieorganisaties geen geharmoniseerde norm hebben opgesteld of als de referenties van geharmoniseerde normen worden beperkt of ingetrokken. Producten die in overeenstemming zijn met deze gemeenschappelijke specificaties worden geacht te voldoen aan de vereisten voor ecologisch ontwerp en test-, meet- of berekeningsmethoden die zijn vastgesteld in de betreffende gedelegeerde handelingen.

Artikel 36 heeft betrekking op de conformiteitsbeoordeling. Bij het vaststellen van de conformiteitsbeoordelingsprocedure dient de Commissie rekening te houden met criteria zoals de geschiktheid van de module voor het product, de aard van de productparameters en de keuzemogelijkheid voor de fabrikant tussen modules voor kwaliteitsborging en productcertificatie. De dossiers worden opgesteld in een officiële taal van de betrokken lidstaat.

Artikel 37 gaat over de EU-conformiteitsverklaring. De EU-conformiteitsverklaring moet aantonen dat het product voldoet aan de vereisten inzake ecologisch ontwerp zoals vastgelegd in de toepasselijke gedelegeerde handelingen, heeft een vastgestelde structuur en wordt vertaald in de taal van de lidstaat waarin het product in de handel wordt gebracht, en wordt door de fabrikant opgesteld om de conformiteit van het product te waarborgen.

Artikel 38 bevat de algemene beginselen van de CE-markering, namelijk dat deze is onderworpen onder beginselen van artikel 30 Verordening nr. 765/2008.

Artikel 39 bevat voorschriften en voorwaarden voor het aanbrengen van de CE-markering. De CE-markering moet zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar op het product worden aangebracht, maar als dit niet mogelijk of gerechtvaardigd is, dan wordt de stuurwielmarkering aangebracht op de verpakking en in de begeleidende documenten, en voor producten in de conformiteitsbeoordeling waaraan een aangemelde instantie deelneemt, wordt de CE-markering gevolgd door het identificatienummer van die instantie.

Het laatste artikel van hoofdstuk acht, artikel 40, gaat over de alternatieve conformiteitsverklaringen en -markeringen. Hierbij houdt de commissie rekening met criteria als het beperken van administratieve lasten voor marktdeelnemers, het zorgen voor samenhang met andere verklaringen

en markeringen, en het voorkomen van verwarring over de betekenis van deze verklaringen en markeringen.

2.1.1.11 Aanmeldingen van conformiteitsbeoordelingsinstanties¹³⁸

Hoofdstuk negen, artikel 41 t.e.m. 56, betreft de aanmelding van conformiteitsbeoordelingsinstanties, de aanmeldende autoriteiten, vereisten ten aanzien van die autoriteiten, de informatieverplichting, vereisten in verband met aangemelde instanties, het vermoeden van conformiteit van conformiteitsbeoordelingsinstanties, dochterondernemingen en uitbesteding door aangemelde instanties, het verzoek om aanmelding, de aanmeldingsprocedure, de identificatienummers en lijsten van aangemelde instanties, de wijzigingen in de aanmelding, de betwisting van bekwaamheid van de instanties, de operationele verplichtingen, de informatieplicht, de uitwisseling van ervaringen en de coördinatie.

Artikel 41 zegt dat de lidstaten de instanties die de conformiteitsbeoordelingstaken van derden uitvoeren aanmelden bij de Commissie en andere lidstaten.

Artikel 42 betreft de aanmeldende autoriteiten. De lidstaten moeten een aanmeldende autoriteit aanwijzen voor de beoordeling en aanmelding van conformiteitsbeoordelingsinstanties, die verantwoordelijk is voor het toezicht en de naleving van de vereisten, en de beoordeling en het toezicht kan worden gedelegeerd aan een nationale accreditatie-instantie of een andere instantie, maar de aanmeldende autoriteit blijft volledig aansprakelijk voor de taken van de gedelegeerde instantie.

Artikel 43 bevat de vereisten ten aanzien van de aanmeldende autoriteit.

Een aanmeldende autoriteit is onafhankelijk, objectief en georganiseerd om de aanmelding van conformiteitsbeoordelingsinstanties en het toezicht op aangemelde instanties op een competente en vertrouwelijke wijze uit te voeren. De autoriteit moet beschikken over voldoende personeel en financiering om haar taken uit te voeren en er kunnen minimumvereisten voor het toezicht worden vastgesteld door de Commissie.

Artikel 44 bevat de informatieverplichting voor de aanmeldende autoriteiten, namelijk dat de lidstaten de Commissie informeren over hun procedures voor conformiteitsbeoordeling en het toezicht op aangemelde instanties, inclusief wijzigingen, die door de Commissie openbaar worden gemaakt.

Artikel 45 betreft de vereisten in verband met aangemelde instanties. Vooraleer conformiteitsbeoordelingsinstanties kunnen worden aangemeld, moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden. Enkele belangrijke punten zijn dat de instantie onafhankelijk moet zijn van de beoordeelde organisaties of producten, geen economische banden mag hebben met belanghebbende partijen, en dat de beoordelingstaak niet mag worden uitbesteed aan een onderaannemer of dochteronderneming. Bovendien moet de instantie beschikken over voldoende technisch bekwaam

---

¹³⁸ Artikel 41-56 *ibid.*

personeel en transparante procedures voor de uitvoering van de conformiteitsbeoordelingen. De instantie moet ook vrij zijn van invloeden die hun oordeel of de resultaten van hun beoordelingen kunnen beïnvloeden, en moet in staat zijn om alle conformiteitsbeoordelingstaken uit te voeren die op grond van de relevante regelgeving aan haar zijn toegewezen.

Artikel 46 gaat over het vermoeden van conformiteit van conformiteitsbeoordelingsinstanties. Als een conformiteitsbeoordelingsinstantie kan aantonen dat zij voldoet aan de criteria in relevante geharmoniseerde normen, vermeld in het Publicatieblad van de Europese Unie, dan wordt zij geacht te voldoen aan de vereisten in artikel 45, voor zover deze vereisten door de normen worden gedekt.

Artikel 47 betreft de dochterondernemingen en uitbesteding door aangemelde instanties. Aangemelde instanties moeten ervoor zorgen dat onderaannemers of dochterondernemingen die taken in verband met de conformiteitsbeoordeling uitvoeren, voldoen aan de vereisten in artikel 45 SPI en moeten de aanmeldende autoriteit hiervan op de hoogte brengen. Daarnaast zijn aangemelde instanties volledig verantwoordelijk voor taken uitgevoerd door onderaannemers of dochterondernemingen en moeten procedures instellen voor het toezicht op hun kwalificaties en activiteiten, rekening houdend met de kwalificatiematrix in artikel 45 lid 6. Activiteiten mogen alleen met instemming van de klant worden uitbesteed.

Het verzoek om aanmelding, vervat in artikel 48, betreft dat de conformiteitsbeoordelingsinstantie aanmelding aanvraagt bij de aanmeldende autoriteit met een beschrijving van de conformiteitsbeoordelingsactiviteiten, modules en het product of de producten waarvoor ze bekwaam is, en eventueel een accreditatiecertificaat. Als er geen accreditatiecertificaat is, moet de instantie bewijsstukken verschaffen om haar conformiteit met de vereisten van artikel 45 te verifiëren en toezicht te houden.

Artikel 49 betreft de aanmeldingsprocedure. Aanmeldende autoriteiten melden alleen keuringsinstanties aan die voldoen aan de vereisten van artikel 45 en doen dit via het elektronische aanmeldingssysteem van de Commissie. De aanmelding beschrijft de conformiteitsbeoordelingsactiviteiten, modules, producten en bekwaamheidsattestatie en vereist bewijs van bekwaamheid en controle.

Artikel 50 bevat de identificatienummers en lijsten van aangemelde instanties. De Commissie geeft geregistreerde instanties één uniek identificatienummer, zelfs als ze voor meerdere EU-regelingen zijn geregistreerd, en publiceert een lijst van deze instanties met hun identificatienummers en geregistreerde activiteiten, die regelmatig wordt bijgewerkt.

Wijzigingen in de aanmelding worden geregeld door artikel 51. Wanneer een aangemelde instantie niet langer voldoet aan de vereisten of verplichtingen, meldt de aanmeldende autoriteit dit aan de Commissie en andere lidstaten, en kan de aanmelding worden beperkt, geschorst of ingetrokken, waarbij de dossiers van de instantie door een andere aangemelde instantie moeten worden behandeld of ter beschikking worden gesteld op verzoek van de verantwoordelijke autoriteiten.

Artikel 52 bevat de betwisting van de bekwaamheid van aangemelde instanties. De Commissie onderzoekt twijfels over de competentie en naleving van verantwoordelijkheden van aangemelde instanties, vertrouwelijk, met informatie van de lidstaat, en kan via uitvoeringshandelingen de aanmeldende lidstaat verzoeken om corrigerende maatregelen te nemen en indien nodig de aanmelding in te trekken, en de lijst van aangemelde instanties wordt dienovereenkomstig bijgewerkt.

Artikel 53 betreft de operationele verplichtingen van aangemelde instanties. Aangemelde instanties voeren conformiteitsbeoordelingen uit volgens vastgestelde procedures, waarbij ze rekening houden met de omvang van een onderneming, de sector waarin zij actief is en de technologische complexiteit van producten. Indien een fabrikant niet voldoet aan de vereisten, eist de aangemelde instantie passende corrigerende maatregelen. Certificaten of goedkeuringsbesluiten worden beperkt, geschorst of ingetrokken als geen corrigerende maatregelen worden genomen of deze niet effectief zijn.

Artikel 54 betreft de informatieplicht voor aangemelde instanties. Aangemelde instanties moeten de aanmeldende autoriteit op de hoogte stellen van certificaat weigeringen, beperkingen, schorsingen of intrekkingen, evenals omstandigheden die van invloed zijn op hun aanmelding en conformiteitsbeoordelingsactiviteiten. Ze moeten ook relevante informatie delen met andere aangemelde instanties en markttoezichtautoriteiten, en waarschuwen en bewijs delen als ze weten dat een andere aangemelde instantie niet aan de vereisten voldoet of als een product een ernstig risico inhoudt.

Conform artikel 55 faciliteert de Commissie het delen van ervaringen tussen lidstaten inzake aanmeldingsbeleid.

Artikel 56 tenslotte bevat de coördinatie van aangemelde instanties. De Commissie coördineert en laat instanties die zijn aangemeld onder deze verordening deelnemen aan groepen voor samenwerking en conformiteitsbeoordelingstaken, waarbij ze relevante documenten toepassen en streven naar een geharmoniseerde toepassing van de verordening en gedelegeerde handelingen.

2.1.1.12 Stimulansen¹³⁹

Hoofdstuk tien, artikel 57 t.e.m. 58, omvat de stimulansen van de lidstaten en de groene overheidsopdrachten.

Artikel 57 bepaalt de stimulansen van lidstaten. Stimulansen van de lidstaten voor producten in een gedelegeerde handeling met prestatieklassen volgens bijlage I, gelden voor de twee hoogste prestatieklassen of producten met een EU-milieukeur, tenzij anders bepaald. De Commissie kan productparameters vaststellen waarop de stimulansen van toepassing zijn, afhankelijk van criteria zoals het aantal producten en de betaalbaarheid ervan.

Met betrekking tot groene overheidsopdrachten is bepaald bij artikel 58 dat overheidsopdrachten van aanbestedende diensten en instanties verplichte technische specificaties, selectiecriteria, gunningscriteria, clausules voor de uitvoering van de opdracht of streefdoelen kunnen bevatten, waarbij rekening wordt gehouden met de waarde en omvang van de opdrachten, de noodzaak om voldoende vraag naar ecologisch duurzamere producten te waarborgen en de economische haalbaarheid voor aanbestedende partijen om ecologisch duurzamere producten aan te schaffen zonder onevenredige kosten.

Dit artikel bepaalt dus verplichte criteria inzake openbare aanbestedingen. Er zijn reeds verschillende criteria ontwikkeld inzake groene overheidsopdrachten maar deze worden vrijwillig gebruikt in tegenstelling tot de criteria in de verordening. Door middel van de invoering van verplichte criteria, wenst de Commissie de vraag naar ecologische producten te vergroten.¹⁴⁰

2.1.1.13 Markttoezicht

Hoofdstuk elf bevat de actieplannen inzake markttoezicht, het minimumaantal controles, de verslaglegging en benchmarking en de coördinatie en ondersteuning van markttoezicht.

Elke lidstaat moet overeenkomstig artikel 59 minstens elke twee jaar een actieplan opstellen met geplande markttoezichtactiviteiten om ervoor te zorgen dat Verordening (EU) 2019/1020 en de gedelegeerde handelingen worden nageleefd. Het actieplan omvat geïdentificeerde prioriteiten voor markttoezicht op basis van objectieve criteria en de geplande controles die moeten worden uitgevoerd.

Artikel 60 bevat het minimumaantal controles dat door de Commissie wordt vastgesteld. De Commissie kan gedelegeerde handelingen vaststellen om het minimumaantal controles door de markttoezichtautoriteiten van elke lidstaat op specifieke producten of vereisten vast te stellen. Markttoezichtautoriteiten hebben het recht om kosten terug te vorderen van de verantwoordelijke marktdeelnemer als de uit hoofde van artikel 4 vastgestelde gedelegeerde handelingen niet zijn nageleefd.

---

¹³⁹ Artikel 57-58 *ibid.*

¹⁴⁰ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 7.

Artikel 61 bevat de regelgeving over verslaglegging en benchmarking. Markttoezichtautoriteiten voeren informatie over opgelegde boetes in het informatie- en communicatiesysteem in en de Commissie stelt elke twee jaar een verslag op dat gebaseerd is op deze informatie. Het verslag bevat informatie over de controles, niet-naleving, opgelegde boetes en benchmarks voor markttoezichtautoriteiten, en wordt gepubliceerd in het informatie- en communicatiesysteem en openbaar gemaakt.

Het laatste artikel van dit hoofdstuk, artikel 62, bevat regels omtrent de coördinatie en ondersteuning van markttoezicht. Hierin staat dat de groep voor administratieve samenwerking (ADCO) regelmatig bijeenkomt en de uitvoering van actieplannen ondersteunt en prioriteiten voor gemeenschappelijk markttoezicht identificeert, waarna de Commissie projecten organiseert en richtsnoeren opstelt. De Unie kan de acties financieren en de Commissie biedt technische en logistieke ondersteuning aan de ADCO.

2.1.1.14 Vrijwaringsprocedures¹⁴¹

Hoofdstuk twaalf gaat over de vrijwaringsprocedures voor producten die op nationaal niveau een risico opleveren, van de Unie en de formele non-conformiteit.

Artikel 63 betreft de procedure voor producten die op nationaal niveau een risico opleveren. De markttoezichtautoriteiten van een lidstaat moeten producten die een risico vormen, beoordelen en eisen dat de marktdeelnemers passende corrigerende maatregelen nemen. Als de marktdeelnemer niet binnen een redelijke termijn corrigerende maatregelen neemt, kunnen de markttoezichtautoriteiten alle passende maatregelen nemen om het op de markt aanbieden van het betrokken product te verbieden of te beperken en brengen zij de Commissie en de andere lidstaten op de hoogte.

Artikel 64 betreft de vrijwaringsprocedure van de Unie. De Commissie beoordeelt nationale maatregelen in overleg met lidstaten en marktdeelnemers, en besluit met een uitvoeringshandeling of de maatregel gerechtvaardigd is. Bij niet-gerechtvaardigde maatregelen kan de Commissie procedures toepassen om normen en specificaties aan te passen of in te trekken.

Artikel 65 bevat regels omtrent de formele non-conformiteit. Een lidstaat kan eisen dat een marktdeelnemer een einde maakt aan non-conformiteit van een product, zoals het ontbreken of incorrect aanbrenge van de CE-markering of het niet beschikbaar hebben van de juiste technische documentatie. Indien deze non-conformiteit voortduurt, kan de lidstaat passende maatregelen nemen om het op de markt aanbieden van het product te beperken of te verbieden, of het product terug te roepen of uit de handel te nemen.

---

¹⁴¹ Artikel 63-65 *ibid.*

2.1.1.15 Gedelegeerde bevoegdheden en comitéprocedures¹⁴²

Hoofdstuk dertien gaat over de uitoefening van bevoegdheidsdelegatie en de comitéprocedure.

Artikel 66 stelt de voorwaarden vast waaronder de Commissie de bevoegdheid krijgt om gedelegeerde handelingen vast te stellen voor een periode van zes jaar, die stilzwijgend kan worden verlengd tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uitspreekt tegen verlenging. Voorafgaand aan de vaststelling van een gedelegeerde handeling moet de Commissie deskundigen raadplegen en na vaststelling dient zij het Europees Parlement en de Raad daarvan op de hoogte te stellen.

Artikel 67 stelt dat de Commissie bijgestaan wordt door een comité waarop ofwel artikel 4 ofwel artikel 5 van Verordening nr. 182/2011 van toepassing is.

2.1.1.16 Slotbepalingen¹⁴³

Hoofdstuk veertien, het laatste hoofdstuk, bevat sancties, de evaluatie, de intrekking van overgangsbepalingen en de inwerkingtreding.

Artikel 68 betreft de sancties. De lidstaten moeten effectieve en afschrikkende sancties invoeren voor overtredingen van deze verordening, in overeenstemming met de ernst van de niet-naleving en de hoeveelheden niet-conforme producten op de markt. Zij moeten deze sancties aan de Commissie medelen en alle latere wijzigingen onverwijld melden.

Overeenkomstig artikel 69 zal de Commissie acht jaar na de toepassing van de verordening een evaluatie uitvoeren van de bijdrage van de verordening aan de werking van de interne markt en de verbetering van de ecologische duurzaamheid van producten. Het verslag met de belangrijkste bevindingen zal worden voorgelegd aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, en kan gepaard gaan met een wetgevingsvoorstel tot wijziging van de verordening.

Overeenkomstig artikel 70 wordt Richtlijn 2009/125/EG ingetrokken en verwijzingen naar deze richtlijn worden gelezen volgens concordantietabel in bijlage VIII. Voor producten die vóór de datum van toepassing van een gedelegeerde handeling worden uitgebracht, moet de fabrikant binnen tien dagen na ontvangst van een verzoek de documentatie met betrekking tot de conformiteitsbeoordeling en de conformiteitsverklaring verstrekken voor inspectie voor een periode van tien jaar.

Het allerlaatste artikel, artikel 71, vermeldt dat de verordening in werking treedt op de twintigste dag na bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie, dat deze verordening rechtstreekse werking heeft in iedere lidstaat en dat ze bindend is.

---

¹⁴² Artikel 66-67 *ibid.*

¹⁴³ Artikel 68-71 *ibid.*

2.2 Werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering

2.2.1 Inleiding

De grote afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen en de daaraan verbonden risico's, mede vergroot door de recente oorlog tussen Rusland en Oekraïne, maken duidelijk dat de veerkracht van de Europese Unie vergroot moet worden.¹⁴⁴ Het werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering is een werkplan dat voortbouwt op de werkzaamheden die zijn verricht sinds de vaststelling van de eerste richtlijn inzake ecologisch ontwerp.¹⁴⁵ Voorlopig heeft dit werkplan betrekking op energiegerelateerde producten totdat de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten¹⁴⁶ in werking treedt. Het werkplan kadert in de doelstellingen van de Europese Green Deal en maakt gebruik van de kracht van de interne markt van de EU en daarbuiten, ten gunste van consumenten, bedrijven en het milieu.¹⁴⁷

Het werkplan is een strategisch document dat verschillende acties bevat die gericht zijn op het verbeteren van de efficiëntie van hulpbronnen, het verminderen van de milieu-impact van producten en het bevorderen van een duurzame en circulaire economie. Er zijn momenteel dertig productgroepen van energiegerelateerde producten waarop de maatregelen van toepassing zijn, maar door uitbreiding van het toepassingsgebied kunnen er nog meer kosteneffectieve besparingen worden bereikt.¹⁴⁸

Een van de belangrijkste doelstellingen van het werkplan is om de bestaande EU-richtlijnen en voorschriften betreffende ecologisch ontwerp beter uit te voeren en te handhaven. Het plan bevat een aantal specifieke maatregelen gericht op de bevordering van ecologisch ontwerp in verschillende productcategorieën, zoals verlichting, elektronische apparatuur, gebouwen, voertuigen, textiel en meubels, in overeenstemming met het CEAP. Het doel is om energiegerelateerde producten verder te verbeteren op het gebied van circulariteit en om de milieu- en klimaatvoetafdruk aanzienlijk te verminderen, wat bijdraagt aan de veerkracht van de EU.¹⁴⁹

Dit werkplan bouwt verder op de vorige werkplannen van 2009-2011¹⁵⁰, 2012-2014¹⁵¹ en 2016-2019.¹⁵² Zo wordt vereist onder de richtlijn inzake ecologisch ontwerp¹⁵³ en de kaderverordening

---

¹⁴⁴ Mededeling (Comm.) Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, C(2022)2016 def.

¹⁴⁵ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

¹⁴⁶ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

¹⁴⁷ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 1.

¹⁴⁸ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 2.

¹⁴⁹ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 1.

¹⁵⁰ Mededeling (Comm.) aan de Raad en het Europees Parlement betreffende de vaststelling van het werkplan voor 2009-2011 in het kader van de richtlijn ecologisch ontwerp, 21 oktober 2008, COM(2008)660 def.

¹⁵¹ SWD(2012)434.

¹⁵² COM(2022)773.

¹⁵³ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

energie-etikettering¹⁵⁴ dat er regelmatig werkplannen worden opgesteld. Bij het huidige werkplan hoort een uitgebreide voortgangsrapportage met betrekking tot de prioriteiten en taken die zijn vastgesteld in het vorige werkplan van 2016-2019. Een aantal zaken zijn stopgezet omwille van de onhaalbaarheid of andere prioriteiten. Anderen worden verdergezet in het nieuwe werkplan.¹⁵⁵ Uit de vorige werkplannen is een belangrijke les geleerd, namelijk dat bij het uitbreiden van het toepassingsgebied van wetgeving voor producten en eisen, de totale inspanning voor onderhoud aanzienlijk toeneemt. Dit kan leiden tot vertragingen met belangrijke gevolgen voor voordelen. Om deze reden zijn 'onderhoudswerkzaamheden' een belangrijk onderdeel van het werkplan.¹⁵⁶

2.2.2 Productspecifieke prioriteiten

Voor eind 2024 moet de Commissie 38 **evaluaties van bestaande werkzaamheden** voorstellen en acht in 2025.¹⁵⁷ Deze evaluaties moeten ervoor zorgen dat de regelgeving relevant, doeltreffend en geschikt blijft om de doelstellingen te kunnen bereiken.¹⁵⁸

De commissie zal prioriteit geven aan evaluaties van drie groepen producten: verwarmings- en koelingsapparatuur, producten met energielabels waarvan de schaal moet worden aangepast waaronder droogtrommels, ventilatie-eenheden en huishoudelijke kooktoestellen, en andere producten waar evaluaties aanzienlijke besparingsmogelijkheden bieden. Dit is belangrijk voor het bereiken van de doelstellingen van de Green Deal en om consumenten te voorzien van actuele informatie over energieverbruik.¹⁵⁹

In het huidige werkplan worden veelbelovende producten geïdentificeerd waarvoor maatregelen op het gebied van ecologisch ontwerp en energie-etikettering nodig zijn. Er worden **nieuwe maatregelen genomen in het kader van eerdere werkplannen die moeten worden voltooid**. Voor mobiele telefoons en tablets zijn er vorderingen gemaakt in de haalbaarheidsbeoordeling van deze eisen. Verder worden er ook eisen beoordeeld voor fotovoltaïsche modules, omvormers en systemen. Daarnaast onderzoekt de Commissie in dit werkplan ook het totale energieverbruik van ICT-producten en materiaalefficiëntie. Ten slotte werkt de Commissie aan energieslimme apparaten om het potentieel voor flexibiliteit aan de vraagzijde te ontwikkelen door coherente ontwikkeling van de markt en de naleving door de industrie van open normen op vrijwillige basis te bevorderen.¹⁶⁰

Het werkplan heeft ook betrekking op de **etikettering van banden**, waarbij de Commissie in het kader van de verordening inzake de etikettering van banden¹⁶¹ een aantal **specifieke taken** moet uitvoeren. Deze taken omvatten het invoeren van nieuwe informatievereisten voor coverbanden, het

---

¹⁵⁴ Verordening Europees Parlement en Raad nr. 2017/1369, 4 juli 2017 tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering en tot intrekking van Richtlijn 2010/30/EU, *Pb.L.* 28 juli 2017, afl. 198.

¹⁵⁵ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 3.

¹⁵⁶ *Ibid.*

¹⁵⁷ *Ibid.*, 4.

¹⁵⁸ *Ibid.*, 3.

¹⁵⁹ *Ibid.*, 4.

¹⁶⁰ *Ibid.*, 4-5.

¹⁶¹ Verordening Europees Parlement en Raad nr. 2020/740, 25 mei 2020 inzake de etikettering van banden met betrekking tot hun brandstofefficiëntie en andere parameters, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1369 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1222/2009, *Pb.L.* 5 juni 2020, afl. 177.

vaststellen van een gedelegeerde handeling voor slijtage/kilometrage-etikettering, het coördineren van tests in laboratoria en het evalueren van de verordening. De evaluatie van de verordening die gepland staat voor 2025 moet volgend het bedrijfsleven worden vervroegd omdat de schaal aanpassing nu nodig is.¹⁶²

Vervolgens is er ook **een indicatieve lijst van nieuwe energiegerelateerde productgroepen** die moeten worden onderzocht. Deze lijst bevat 31 producten waarbij er een beperktere lijst van prioritaire producten is vastgesteld voor exploratief onderzoek, gebaseerd op criteria zoals potentieel voor energie- en materiaalefficiëntie en feedback van belanghebbenden. Deze zijn lagetemperatuurstralers, professionele wasautomaten, professionele vaatwasmachines, universele externe stroomvoorzieningen en opladers van elektrische voertuigen.¹⁶³

2.2.3 Horizontale aspecten

Daarnaast spelen de technische **normalisatiewerkzaamheden** een cruciale rol bij ecologisch ontwerp en energie-etikettering. Omdat is gebleken dat verordeningen kwetsbaar kunnen zijn voor rechtszaken¹⁶⁴, worden in de EU-strategie voor normalisatie maatregelen voorgesteld om het normalisatiesysteem te verbeteren.¹⁶⁵ Er moeten nieuwe normalisatieverzoeken worden opgesteld voor de meeste, zo niet alle nieuwe of herziene verordeningen die in voorbereiding zijn.¹⁶⁶

Verder zal de Commissie de voortgang van het **Europees Productregister voor Energie-etikettering (EPREL)** evalueren.¹⁶⁷ Dit is een databank die is opgericht en wordt beheerd door de Commissie waarbij het sinds 1 januari 2019 verplicht is voor leveranciers om producten die onderworpen zijn aan energie-etiketteringsvoorschriften eerst te registreren alvorens ze op de Europese markt verhandeld worden. De EPREL heeft als doel informatie te verschaffen over energielabels, het ondersteunen van de markttoezichtautoriteiten bij hun taken en hen voorzien van actuele informatie over de energie-efficiëntie van producten ter voorbereiding op de herziening van energielabels. Er zullen ook functies worden toegevoegd om naleving door leveranciers en detailhandelaren te vergemakkelijken, waaronder een ingebouwde etikettengenerator en de mogelijkheid voor detailhandelaren om via applicatieprogramma-interfaces (API's) toegang te krijgen tot EPREL voor online weergave van etiketten of productinformatiebladen.

Er zijn verschillende aspecten van EPREL die nog moeten worden aangepakt, zoals het webportaal voor toegang, verbetering van de instrumenten voor markttoezichtautoriteiten, herstructurering van technische documentatie, implementatie van herziene verordeningen en het toevoegen van nieuwe producten.¹⁶⁸ Voordat exploitanten en autoriteiten uit specifieke derde landen toegang krijgen tot EPREL of enkele van zijn functies, dienen de voorwaarden en modaliteiten zorgvuldig te worden

---

¹⁶² Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def, 5.

¹⁶³ *Ibid.*, 5 en 6.

¹⁶⁴ Arrest van het Gerecht van 8 november 2018, T-544/13 RENV, ECLI:EU:T:2018:761.

¹⁶⁵ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 4.

¹⁶⁶ *Ibid.*, 7.

¹⁶⁷ *Ibid.*, 12.

¹⁶⁸ *Ibid.*, 13.

voorbereid en geanalyseerd voordat deze uitgerold kunnen worden. Het EPREL zorgt hierdoor voor een betere markttransparantie.¹⁶⁹

Een doeltreffend **markttoezicht** is van groot belang om ervoor te zorgen dat regels worden nageleefd, bedrijven een eerlijke concurrentiepositie hebben en consumenten betrouwbare informatie krijgen over producten. Helaas zijn er weinig gegevens beschikbaar over handhaving en naleving omdat er geen verplichting bestaat tot rapportage. Hierdoor gaat door de niet-naleving van ongeveer 10% van potentiële energiebesparingen verloren. Daarom gaat de Commissie haar steun aan lidstaten opvoeren om de uitoefening van het markttoezicht te verbeteren. Hierin zit de verbetering van IT-instrumenten, technische en logistieke ondersteuning van groepen voor administratieve samenwerking, financiering van gezamenlijke of gecoördineerde acties en campagnes, overleg plegen met lidstaten en zelf nieuwe wettelijke bepalingen voorstellen om het toezicht te verbeteren. Ook zal de Commissie inspanningen van marktdeelnemers blijven ondersteunen om aan de eisen te voldoen en de mogelijkheid onderzoeken van EU-financiering voor het opzetten van een door het bedrijfsleven gestuurde faciliteit ter ondersteuning van de naleving.¹⁷⁰

De EU heeft beleidsmaatregelen ingevoerd voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering, en deze hebben een positieve invloed gehad op derde landen. **Internationale samenwerking** is belangrijk voor de ontwikkeling van programma's over de hele wereld. De EU zal doorgaan met haar steun aan internationale fora voor productbeleid en bilaterale samenwerking nastreven.¹⁷¹

Het EU-werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering is een belangrijk instrument voor het bereiken van de doelstellingen van de Europese Green Deal. Het werkplan levert niet alleen aanzienlijke voordelen op voor consumenten, maar ook voor bedrijven en het milieu. Het EPREL biedt nieuwe mogelijkheden voor markttransparantie en samenwerking met consumenten. Daarnaast roept de Commissie met dit werkplan de verhoging van de middelen voor uitvoering van het beleid inzake ecologisch ontwerp op als onderdeel van een ambitieuzer beleid voor duurzame producten.¹⁷²

---

¹⁶⁹ Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def., 7-8.

¹⁷⁰ *Ibid.*, 8-9.

¹⁷¹ *Ibid.*, 9-10.

¹⁷² *Ibid.*, 10.

2.3 EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel

Nadat de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel werd goedgekeurd door de Europese Commissie op 30 maart 2022, lanceerde ze recent op 26 januari 2023 de 'ReSet The Trend-campagne' om fast fashion tegen te gaan en de samenleving bewust te maken van de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel.¹⁷³

Na voedsel, huisvesting en mobiliteit heeft de Europese consumptie van textiel de vierde grootste impact op het milieu en de klimaatverandering. Bovendien oefent de consumptie van textiel een grote druk uit op het gebruik van water en land, namelijk de tweede hoogste, en zit het in de top vijf wat betreft het gebruik van grondstoffen en de uitstoot van broeikasgassen. De textiel- en kledingsector is, naast het ontwerp voor duurzame producten, een sector die belangrijk is om te benaderen in de transitie naar een duurzame en circulaire economie.¹⁷⁴ Kleding bevat het grootste deel van de textielconsumptie. Door de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel op te nemen in het Sustainable Products Initiative opteert de Commissie voor een geharmoniseerde aanpak.

2.3.1 Doelstellingen

Het doel van de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel is om een groenere, concurrerendere textielsector te creëren. Deze strategie is opgesteld onder de doelstellingen van de Europese Green Deal en het CEAP. De bedoeling is om de volledige levenscyclus van textielproducten te bestuderen om zowel het productieproces, als het consumptieproces aan te passen naar de normen van een duurzame en circulaire economie.¹⁷⁵

De Commissie heeft een visie opgesteld voor 2030. Deze visie bevat dat alle textielproducten die op de Europese markt worden verhandeld duurzaam, herstelbaar, recycleerbaar, vrij van gevaarlijke stoffen, gemaakt van gerecycleerde vezels en geproduceerd met inachtneming van sociale rechten en het milieu moeten zijn. Verder bevat de visie dat consumenten minder 'fast fashion' kunnen kopen zodat ze langer kunnen genieten van een hogere kwaliteit aan textiel, die bovendien ook betaalbaar is. Vervolgens bevat de visie dat er op grote schaal een beschikbaarheid is van hergebruik en reparatie en dat de textielsector concurrerend, veerkrachtief en innovatief is waarbij producten de verantwoordelijkheid nemen voor hun producten in de waardeketen. Ten slotte bevat de visie dat de norm moet veranderen naar circulaire kledij in de plaats van ze weg te gooien, waardoor er ook voldoende capaciteit moet zijn voor recycling en aandacht moet worden geschonken een minimale verbranding en storting.¹⁷⁶

---

¹⁷³ COMMISSIE, EU Strategy for sustainable and circular textiles, https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en?etrans=nl; COMMISSIE, ReSet the Trend, https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/reset-trend_en.

¹⁷⁴ COMMISSIE, Factsheet EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f3fc2a6-b02f-11ec-83e1-01aa75ed71a1>.

¹⁷⁵ COMMISSIE, Factsheet EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f3fc2a6-b02f-11ec-83e1-01aa75ed71a1>.

¹⁷⁶ *Ibid.*

2.3.2 Kernacties

Daarnaast bevat de factsheet van de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel een aantal acties. Zo stelt de Commissie ontwerpvoorschriften vast voor textiel zodat ze langer meegaan en het gemakkelijker is om textiel te repareren of recycleren, inclusief voorschriften voor minimale gerecycleerde inhoud. Ze voert dus verplichte eisen in inzake het ecologisch ontwerp van textiel. Deze hebben bijvoorbeeld betrekking op de samenstelling van het materiaal, waaronder de gebruikte vezels. Recycling wordt vaak bemoeilijkt door vermenging van verschillende vezels waardoor het moeilijk wordt om deze van elkaar te scheiden. Het vaststellen van producteisen kan een eerste stap zijn om dit aan te pakken.¹⁷⁷ Deze EU-strategie vormt een verdere aanvulling op de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten. Bovendien bestaan er reeds vrijwillige regelingen inzake textiel, namelijk de EU-milieukeurcriteria voor textielproducten¹⁷⁸ en de GPP criteria voor textielproducten en diensten.¹⁷⁹

Verder introduceert de Commissie ook hier een digitaal productpaspoort en wil ze duidelijkere informatie voorzien voor consumenten. Zo kunnen consumenten betere en doordachte keuzes maken en wordt er duidelijke informatie verschaft over zorgwekkende stoffen, reparatie of de vezelsamenstelling. Het digitaal productpaspoort voor textiel wordt ingevoerd in de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten.¹⁸⁰ Om ervoor te zorgen dat deze wetgeving overeenstemt met de reeds bestaande wetgeving wordt ook de Verordening inzake etikettering van textielproducten¹⁸¹ herzien.

Bovendien wil ze met de strategie greenwashing aanpakken door de nauwkeurigheid van groene claims van bedrijven te waarborgen en zo consumenten mondiger maken. Dit hangt samen met het initiatief om de rol van consumenten te versterken in de groene transitie dat wordt toegelicht in 2.5.¹⁸² Op deze manier worden duurzaamheidsclaims betrouwbaarder en juister. Daarnaast herziet de Commissie in het licht van deze strategie de EU-milieukeurcriteria voor textiel en schoeisel.¹⁸³

De Commissie wil ook niet alleen overproductie en overconsumptie tegengaan, maar ook de vernietiging van onverkochte of teruggezonden textiel ontmoedigen. Dit is namelijk een verspilling van waarde en hulpbronnen. Inzake de verordening ecologisch ontwerp, voert de Commissie een

---

¹⁷⁷ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def., 3.

¹⁷⁸ Commission Decision 2014/350/EU, 5 June 2014 establishing the ecological criteria for the award of the EU Ecolabel for textile products, *Pb.L.* 13 June 2014, afl. 174, 45–83.

¹⁷⁹ EU green public procurement criteria for textiles products and services, SWD(2017)231 final.

¹⁸⁰ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def., 5.

¹⁸¹ Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 1007/2011, 27 september 2011 betreffende textielvezelbenamingen en de desbetreffende etikettering en merking van de vezelsamenstelling van textielproducten, en houdende intrekking van Richtlijn 73/44/EEG van de Raad en Richtlijnen 96/73/EG en 2008/121/EG van het Europees Parlement en de Raad Voor de EER relevante tekst, *Pb.L.* 18 oktober 2011, afl. 272, 1-64.

¹⁸² Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

¹⁸³ Commission Decision 2014/350/EU, 5 June 2014 establishing the ecological criteria for the award of the EU Ecolabel for textile products, *Pb.L.* 13 June 2014, afl. 174, 45–83.

transparantieplichting in waarbij grote bedrijven moeten publiceren hoeveel ze weggooien. Hieronder valt ook het weggooien van textiel. Op vlak van digitalisering wordt er gekeken hoe ze bijvoorbeeld het hoge percentage van retourzendingen op online verkochte kleding kunnen verminderen, maatwerkproductie kunnen aanmoedigen en zo de efficiëntie van industriële processen te kunnen verbeteren en de koolstofvoetafdruk van online verkoop kunnen verkleinen.¹⁸⁴

Verder bevat de strategie de harmonisering van EU-regels inzake de verantwoordelijkheid van producenten voor textiel en bevat het economische stimulansen om producten duurzamer te maken en te recyclen. Door producenten verantwoordelijk te maken wordt de productie van textielafval losgekoppeld van de groei van de sector.¹⁸⁵

Daarnaast pakt het de onbedoelde afgifte van microplastics uit synthetisch textiel aan en kijkt het naar de uitvoer van textielafval om deze transparanter en duurzamer te maken¹⁸⁶. Microplastics komen bijvoorbeeld onopzettelijk vrij door synthetische vezels. Dit gebeurt vooral tijdens het wassen. De bedoeling van de Commissie is om naar de verschillende fasen in de levenscyclus van synthetische vezels te kijken waarin deze vrijkomen in het milieu. Dit gebeurt aan de hand van bindende ontwerpvoorschriften in de verordening inzake ecologisch ontwerp.¹⁸⁷ De maatregelen zullen niet alleen betrekking hebben op het ontwerp van producten, maar ook op productieprocessen, het voorwassen in industriële fabrieken, etikettering en het stimuleren van innovatieve materialen.¹⁸⁸

Tenslotte wil de Commissie met deze strategie circulaire bedrijfsmodellen stimuleren en bedrijven en lidstaten aanmoedigen om de doelstellingen van de strategie te ondersteunen.¹⁸⁹

---

¹⁸⁴ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def., 4.

¹⁸⁵ *Ibid.*, 7.

¹⁸⁶ *Ibid.*, 13.

¹⁸⁷ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

¹⁸⁸ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def., 5.

¹⁸⁹ COMMISSIE, Factsheet EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f3fc2a6-b02f-11ec-83e1-01aa75ed71a1>.

2.4 Herziening Bouwproductenverordening

2.4.1 Inleiding

Een volgend voorstel dat vervat zit in het Sustainable Products Initiative, het pakket van maatregelen gepubliceerd op 30 maart 2022 door de Commissie, is de herziening van de bouwproductenverordening.¹⁹⁰ De bouwproductenverordening van de Europese Unie is bedoeld om de veiligheid van bouwproducten te waarborgen en de harmonisatie van bouwvoorschriften in de EU te bevorderen. Het is een belangrijk beleidsinstrument om de duurzaamheid van de gebouwde omgeving te verbeteren, omdat het de prestaties van bouwproducten op het gebied van energie-efficiëntie, milieu-impact en circulariteit bepaalt.

In het kader van de Europese Green Deal, heeft de Europese Commissie de herziening van de bouwproductenverordening aangekondigd om ervoor te zorgen dat bouwproducten bijdragen aan een duurzame, klimaatneutrale en circulaire economie. De interne markt voor bouwproducten is verre van volledig, wat de efficiëntie en de veerkracht ondermijnt. Een verdere versterking van de veerkracht van het ecosysteem van de bouw is des te belangrijker. Het voorstel is voluit het 'voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijzigen van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011.'¹⁹¹ Het voorstel om deze verordening te herzien draagt bij tot de totstandkoming van een circulaire economie in de bouwsector.

2.4.2 Doel

De huidige bouwproductenverordening (Verordening nr. 305/2011)¹⁹² zorgt voor geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten in de EU en waarborgt het vrije verkeer van deze producten binnen de eengemaakte markt door middel van geharmoniseerde technische specificaties en de verplichte CE-markering. De verantwoordelijkheid voor veiligheids-, milieu- en energievereisten bij gebouwen en civieltechnische werken ligt bij de EU-lidstaten en niet bij de bouwproductenverordening.

Echter, zijn er tekortkomingen vastgesteld in de uitvoering van de verordening die verder moeten worden onderzocht en besproken, waardoor de werking van de eengemaakte markt voor bouwproducten wordt belemmerd en de doelstellingen van de verordening niet worden behaald. De diverse EU-mededelingen en voorstellen benadrukken het belang van het verbeteren van de werking van de eengemaakte markt voor bouwproducten, onder meer voor de groei, werkgelegenheid, energie- en hulpbronefficiënte gebouwen en renovaties, de emissies van broeikasgassen, de klimaatvoordelen van bouwproducten en de circulariteit van bouwproducten.

---

¹⁹⁰ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

¹⁹¹ COMMISSIE, Factsheet Revised Construction Products Regulation, 30 maart 2022.

¹⁹² Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 305/2011, 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerd voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, *Pb.L.* 4 april 2011, afl. 88, 5.

Dit heeft geleid tot de herziening van de verordening met als doel enerzijds de totstandkoming van een goed functionerende eengemaakte markt voor bouwproducten en anderzijds de bijdrage aan de doelstellingen van de groene en digitale transitie van de EU.

Het voorstel pakt een viertal problemen aan. Het eerste probleem is **de eengemaakte markt voor bouwproducten die niet is verwezenlijkt**. De bouwproductenverordening kampt met een ineffectief normalisatieproces, wat resulteert in een gebrek aan actuele geharmoniseerde normen en ondermijning van de eengemaakte markt. Lidstaten passen daarom nationale merken, certificeringen en goedkeuringen toe, wat leidt tot vertraagde beoordelingen en een toenemende werklust.¹⁹³

Een tweede probleem zijn de **uitdagingen bij de uitvoering op nationaal niveau**. De complexiteit van het wetgevingskader en de verschillende markttoezichtactiviteiten van lidstaten vergroten de ineffectiviteit bij markttoezicht en handhaving, wat het vertrouwen in het wetgevingskader beperkt en bedrijven ontmoedigt om aan de wetgeving te voldoen.¹⁹⁴

Een derde probleem is de **complexiteit van het wetgevingskader**. De CE-markering die gekoppeld is aan de prestatiebeoordeling van bouwproducten wordt vaak verkeerd begrepen, terwijl andere bepalingen van de verordening onduidelijkheden en overlappings creëren. Bovendien ontbreken specifieke bepalingen inzake digitale informatievoorziening, wat een uitdaging kan vormen voor toekomstige duurzaamheidsinstrumenten voor gebouwen.¹⁹⁵

Een vierde en laatste probleem is **de ongeschiktheid van de bouwproductenverordening voor het verwezenlijken van bredere beleidsprioriteiten, zoals de groene en digitale transitie en productveiligheid**. De huidige beoordelingsmethoden voor bouwproducten richten zich alleen op milieueffecten en de verordening biedt geen mogelijkheid voor milieutechnische, functionele en veiligheidstechnische vereisten. Er is behoefte aan meer transparante informatie over klimaat-, milieu- en duurzaamheidsprestaties om duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen te stimuleren en digitale informatie is nodig om te voldoen aan de doelstellingen van circulariteit en duurzaamheid.¹⁹⁶

De herziening moet bijdragen aan energie- en hulpbronnenefficiënte gebouwen en renovaties en de bevordering van circulariteit van bouwproducten. Er wordt ook gewerkt aan een robuuste en transparante standaardmethode voor de kwantificering van de klimaatvoordelen van bouwproducten en van koolstofafvang en -gebruik.¹⁹⁷

De kernpunten van dit voorstel zijn de verbetering van de interne markt voor bouwproducten en het beantwoorden aan de noden van de regelgeving in de lidstaten, de duurzaamheid van bouwproducten verbeteren en zo bijdragen aan de doelstellingen van een groene en digitale transitie van de

---

¹⁹³ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def., 2-3.

¹⁹⁴ *Ibid.*, 3.

¹⁹⁵ *Ibid.*, 3-4.

¹⁹⁶ *Ibid.*, 4.

¹⁹⁷ *Ibid.*, 2.

economie en productvereisten vaststellen voor bouwproducten om de bescherming van gezondheid, veiligheid en milieu te waarborgen in overeenstemming met de nieuwe verordening inzake ecologisch ontwerp.¹⁹⁸ De verordening inzake ecologisch ontwerp schept een algemeen kader, waarbij specifieke regels voor bouwproducten voorzien worden in de bouwproductenverordening. De duurzaamheidsaspecten van energiegerelateerde bouwproducten zelf vallen in de eerste plaats onder de verordening inzake ecologisch ontwerp.¹⁹⁹

Het voorstel bevat veertien hoofdstukken, namelijk de algemene bepalingen,²⁰⁰ de procedure, verklaringen en markeringen,²⁰¹ de verplichtingen en rechten van marktdeelnemers,²⁰² normen voor bouwproducten en Europese beoordelingsdocumenten,²⁰³ technische beoordelingsinstanties,²⁰⁴ aanmeldende autoriteiten en aangemelde instanties,²⁰⁵ vereenvoudigde procedures,²⁰⁶ markttoezicht- en vrijwaringsprocedures,²⁰⁷ toezicht en administratieve samenwerking,²⁰⁸ internationale samenwerking,²⁰⁹ stimulansen en overheidsopdrachten,²¹⁰ regelgevingsstatus van producten,²¹¹ wijzigingen²¹² en slotbepalingen.²¹³

De nieuwe regels brengen vereisten voor groenere en veiligere bouwproducten, verbeterde productinformatie voor burgers, bedrijven en anderen, geharmoniseerde regels voor de prestaties van bouwproducten en regels om innovatieve bedrijfsmodellen te vergemakkelijken zoals 3D printen. Deze nieuwe eisen zullen ervoor zorgen dat zowel het ontwerp als de productie van bouwproducten duurzamer, recycleerbaar, repareerbaar en gemakkelijker opnieuw te vervaardigen is.²¹⁴

---

¹⁹⁸ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

¹⁹⁹ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 9.

²⁰⁰ Artikel 1-8 Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

²⁰¹ Artikel 9-18, *ibid.*

²⁰² Artikel 19-33, *ibid.*

²⁰³ Artikel 34-42, *ibid.*

²⁰⁴ Artikel 43-46, *ibid.*

²⁰⁵ Artikel 47-64, *ibid.*

²⁰⁶ Artikel 64-67, *ibid.*

²⁰⁷ Artikel 68-76, *ibid.*

²⁰⁸ Artikel 77-81, *ibid.*

²⁰⁹ Artikel 82, *ibid.*

²¹⁰ Artikel 83-84, *ibid.*

²¹¹ Artikel 85, *ibid.*

²¹² Artikel 86, *ibid.*

²¹³ Artikel 87-94, *ibid.*

²¹⁴ COMMISSIE, Factsheet Revised Construction Products Regulation, 30 maart 2022.

2.5 Wetgevingsvoorstel versterking rol consumenten groene transitie

2.5.1 Inleiding

Het laatste voorstel in het pakket van maatregelen meegedeeld door de Commissie is het wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten in de groene transitie.²¹⁵ Met als doel consumenten beschermen en hun rol versterken in het kader van de groene transitie.²¹⁶ Het voorstel is onderdeel van de Europese Green Deal en is gericht op het stimuleren van duurzaam gedrag van consumenten door het aanbieden van transparante informatie en het verminderen van belemmeringen en duurzame keuzes. Het EU-niveau is het best aangewezen niveau inzake verduurzamen van producten om zo een geharmoniseerd kader te bekomen. Daarnaast is er wel een goede samenwerking vereist tussen de verschillende beleidsniveaus op zowel Europees, als nationaal, als regionaal vlak.²¹⁷

Voluit is het 'het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EG wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken.' Het brengt dus een wijziging aan aan de horizontale consumentenwetgeving. Dit voorstel strekt tot de verbetering van de consumentenrechten die hoog beschermd moeten worden overeenkomstig artikel 114 en 169 VWEU en artikel 38 Handvest van de grondrechten.²¹⁸ Het wijzigt daarmee twee richtlijnen inzake consumentenbeschermingen.

2.5.2 Doel

Ten eerste wil de Commissie de rol van consumenten versterken door ze beter te laten deelnemen aan de circulaire economie door middel van een beter zicht op informatie over de duurzaamheid en reparatiebaarheid van producten. Het beoogt handelaren te verplichten om duidelijke en begrijpelijke informatie te verstrekken over de milieu-impact van goederen en diensten, inclusief de levenscyclus van producten, gebruikte materialen, de energie-efficiënte en andere relevant milieugerelateerde aspecten.²¹⁹ Zo wordt er een grondige correctie doorgevoerd wat betreft de keuzevrijheid van de consument.²²⁰

Ten tweede zorgen deze nieuwe regels ervoor dat consumenten beter beschermd worden tegen greenwashing enerzijds en praktijken van vroegtijdige veroudering anderzijds, met name het vroegtijdig defect raken van producten. Greenwashing kan omschreven worden als "*het groener voorstellen van producten of diensten dan ze daadwerkelijk zijn*".²²¹ Het beoogt te voorkomen dat

---

²¹⁵ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

²¹⁶ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 13.

²¹⁷ B. KEIRSBILCK, E. TERRY, *Duurzaamheid en consumentenrecht*, Intersentia 2022, 492-494.

²¹⁸ Artikel 114 en 169 VWEU; artikel 38 Handvest grondrechten.

²¹⁹ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 1.

²²⁰ B. KEIRSBILCK, E. TERRY, *Duurzaamheid en consumentenrecht*, Intersentia 2022, 492-494.

²²¹ *Ibid.*, 454.

consumenten worden misleid door valse milieubeweringen of ongefundeerde claims.²²² Daarnaast is het voorstel gericht op het verminderen van de ecologische voetafdruk van de EU door middel van duurzame consumptie en productie.²²³

Het voorstel bevat specifieke regels inzake groene claims om de betrouwbaarheid, vergelijkbaarheid en verifieerbaarheid te bevorderen.²²⁴ Er worden regels opgesteld inzake duurzaamheid waarbij de handelaar verplicht moet meedelen als de producent voor het goed een commerciële garantie aanbiedt van meer dan twee jaar. Daarnaast moet de handelaar ook meedelen als de producent geen informatie over de garantie voorziet, dit geldt voor energieverbruikende goederen. Vervolgens moet de handelaar ook meedelen of er software-updates worden verstrekt. Dit geldt voor goederen met digitale elementen, inhoud of diensten.²²⁵

Verder verplichten de nieuwe regels inzake repareerbaarheid handelaren om informatie te verstrekken over de herstelbaarheidsscore van het product, indien van toepassing, of andere reparatie-informatie van de producten. Dit kan gaan over de beschikbaarheid van reserveonderdelen, een reparatiehandleiding enzovoort.²²⁶ Dit initiatief is ter bevordering van de reparatie van consumptiegoederen.²²⁷

Bovendien wenst de Commissie een einde te maken aan oneerlijke handelspraktijken die de duurzame aan- en verkoop van producten verhindert. Daarom wil **ze vertrouwelijke informatie over productduurzaamheid, transparantie over de vroegtijdige veroudering en een geverifieerd duurzaamheidslabel voorzien.**²²⁸

De nieuwe regels verbieden dat handelaars consumenten misleiden omtrent milieu- en sociale effecten, duurzaamheid en repareerbaarheid van producten. Verder verbieden ze het stellen van vage beweringen die niet gestaafd kunnen worden en ook milieucclaims over het hele product wanneer het enkel over delen van het product gaat. Bovendien verbieden de nieuwe regels dat er beweringen worden gedaan over de duurzaamheid van een product indien dit niet het geval is.²²⁹

---

²²² Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 1.

²²³ COMMISSIE, Factsheet Empowering consumers for the green transition, 30 maart 2022.; Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 2-3.

²²⁴ *Ibid.*, 13-14.

²²⁵ COMMISSIE, Factsheet Empowering consumers for the green transition, 30 maart 2022.; Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 2-3.

²²⁶ *Ibid.*

²²⁷ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def., 13-14.

²²⁸ COMMISSIE, Factsheet Empowering consumers for the green transition, 30 maart 2022.; Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 2-3.

²²⁹ *Ibid.*

De nieuwe regels verbieden het niet informeren over functies zoals updates die zijn ingevoerd om de duurzaamheid en onverenigbaarheid van verbruiksgoederen of reserveonderdelen te waarborgen. Daarnaast verbiedt ze ook het aanzetten van de consument om verbruiksgoederen eerder te vervangen dan noodzakelijk is en ten onrechte zeggen dat producten gerepareerd kunnen worden indien dit niet zo is.²³⁰

De nieuwe regels verbieden ook de weergave van duurzaamheidslabels die niet gebaseerd zijn op een onafhankelijk verificatiesysteem van een derde partij of door overheidsinstanties zijn vastgesteld.²³¹

Op dit moment zijn er regels voor consumentenrechten die handelaren verplichten om consumenten informatie te verstrekken over de belangrijkste eigenschappen van goederen of diensten, inclusief wettelijke garanties van conformiteit en commerciële garanties. Echter, voorzien deze regels niet in specifieke voorschriften met betrekking tot commerciële garanties voor duurzaamheid, noch regels met betrekking tot de repareerbaarheid van goederen. Daarnaast is er behoefte aan strengere voorschriften om greenwashing tegen te gaan. Het ontbreken van specifieke voorschriften en de noodzaak om de concrete effecten van deze praktijken op consumenten te beoordelen, bemoeilijkt de handhaving van de huidige richtlijn.²³²

Het voorstel voor een richtlijn moet natuurlijk rekening houden met bestaande voorschriften. Zo beoogt richtlijn 2019/771 betreffende de verkoop van goederen²³³ reeds de bevordering van de duurzaamheid van goederen door middel van wettelijke garanties die specifieke consumentenrechten waarborgen gedurende een minimale periode van twee jaar. Daarnaast waarborgen zowel de richtlijn betreffende de verkoop van goederen en deze betreffende digitale inhoud²³⁴ dat consumenten software-updates ontvangen.²³⁵

---

²³⁰ COMMISSIE, Factsheet Empowering consumers for the green transition, 30 maart 2022.; Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 2-3.

²³¹ *Ibid.*

²³² *Ibid.*, 3-4.

²³³ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/771, 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de verkoop van goederen, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn 2009/22/EG, en tot intrekking van Richtlijn 1999/44/EG, *Pb.L.* 22 mei 2019, afl. 136 28.

²³⁴ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/770, 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud en digitale diensten, *Pb.L.* 22 mei 2019, afl 136, 1.

²³⁵ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def., 4-5.

2.5.3 Inhoudelijk

De beoogde gewijzigde richtlijnen door het voorstel, richtlijn 2005/29 inzake oneerlijke handelspraktijken²³⁶ en 2011/83 inzake consumentenrechten²³⁷, gelden voor alle economische sectoren. Waarbij de algemene richtlijnen inzake consumentenrecht als vangnet dienen. Het voorstel werkt aanvullend onder het Sustainable Products Initiative en het Green Claims Initiative.

Het voorstel bevat zes artikels inzake de wijziging van Richtlijn 2005/29/EG,²³⁸ de wijziging van Richtlijn 2011/83/EG,²³⁹ de verslaglegging door de Commissie en evaluatie,²⁴⁰ de omzetting,²⁴¹ de inwerkingtreding²⁴² en de adressaten.²⁴³ De voorgestelde definities in artikel 1 zijn vrij ruim geformuleerd en maken een onderscheid tussen 'milieuclaims', 'expliciete milieuclaims' en 'generieke milieuclaims'. Waarbij voorbeelden van generieke milieuclaims beweringen zijn zoals "eco(logisch)", "milieuvriendelijk", "groen"... Dergelijke claims worden verboden indien niet kan worden aangetoond dat ze uitstekende milieuprestaties bevatten. Daarnaast moeten deze bewoordingen duidelijk vermeld zijn op hetzelfde medium. Deze definities zijn vrij ruim waardoor het niet gemakkelijk zal zijn om milieuclaims te laten werken.²⁴⁴

Het voorstel breidt in het algemeen de reikwijdte van de handelspraktijken uit die in alle omstandigheden als misleidend worden beschouwd. Specifiek worden praktijken met betrekking tot de vroegtijdige veroudering van producten en greenwashing toegevoegd aan deze lijst.

Het uiteindelijke doel is om consumenten te voorzien van voldoende en juiste informatie zodat ze weloverwogen keuzes kunnen maken die daar bovenop nog eens bijdragen aan de groene transitie. Door ze te voorzien van betere informatie en bescherming tegen misleidende praktijken zoals greenwashing, kunnen consumenten bewustere en duurzamere keuzes maken die op hun beurt een positieve impact kunnen hebben op het milieu en zo bijdragen aan de circulaire economie.²⁴⁵

Binnen het kader van de EU-regelgeving heeft de benadering die door de Commissie wordt gevolgd om consumenten meer invloed te geven, voornamelijk bestaan uit het opleggen van informatievereisten met als doel consumenten aan te moedigen duurzame keuzes te maken.

---

²³⁶ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2005/29/EG, 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG van de Raad, Richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (Richtlijn oneerlijke handelspraktijken), *Pb.L.* 11 juni 2005, afl. 149, 22-39.

²³⁷ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2011/83/EU, 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG van de Raad en Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 22 november 2011, afl. 304, 64-88.

²³⁸ Artikel 1 Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

²³⁹ Artikel 2 *ibid.*

²⁴⁰ Artikel 3 *ibid.*

²⁴¹ Artikel 4 *ibid.*

²⁴² Artikel 5 *ibid.*

²⁴³ Artikel 6 *ibid.*

²⁴⁴ B. NALBANDIAN, "Is all gold that glitters? The EU Commission Proposal on empowering consumers for the green transition", *European Journal of Consumer Law* 2023, 60-61.

²⁴⁵ *Ibid.*, 60.

Tegelijkertijd worden toezichtsmechanismen ingezet om eerlijkheid en transparantie te waarborgen. Echter, het voorstel bevat verschillende onduidelijke termen, zoals 'duurzaamheid' en 'onafhankelijk monitoringssysteem', die niet adequaat worden gedefinieerd.²⁴⁶

Daarnaast maakt het voorstel het mogelijk voor ondernemingen om klimaatneutrale productetikettering toe te passen, maar biedt het onvoldoende duidelijkheid en ondersteuning aan deze ondernemingen. Dit kan leiden tot oneerlijke handelspraktijken, aangezien handelaars zich kunnen beroepen op een onafhankelijk verificatiesysteem van een derde, terwijl dit voor kleine en middelgrote ondernemingen financieel onhaalbaar is. Bovendien biedt het voorstel geen onmiddellijke oplossing voor het gebrek aan middelen en deskundigheid die nodig zijn voor effectieve handhaving van de regelgeving.²⁴⁷

---

²⁴⁶ *Ibid.*, 65-67.

²⁴⁷ *Ibid.*, 65-67.

2.6 Kansen en uitdagingen

Nu de vijf voorstellen, meegedeeld door de Commissie op 30 maart 2022, besproken zijn, wordt er een overzicht gegeven van de mogelijke kansen en uitdagingen die de voorstellen kunnen bieden.

2.6.1 Voorstel verordening betreffende ecologisch ontwerp

2.6.1.1 Kansen

Het verminderen van de milieuoetafdruk van producten die momenteel niet vallen onder het toepassingsgebied van de bestaande richtlijn inzake Ecologisch Ontwerp²⁴⁸ is een belangrijk aspect van de verordening inzake duurzame producten.²⁴⁹ Deze verordening streeft naar transparantie omtrent de duurzaamheid van producten en de invloed van het productieproces, wat bijdraagt aan een beter begrip van hun milieueffecten. Door deze verordening toe te passen, wordt er **helderheid en duidelijkheid gecreëerd over de duurzaamheid van producten**, wat een positieve stap is in de richting van een circulaire economie. De grootste kans van dit voorstel is om het toepassingsgebied uit te breiden en zo meer producten te reguleren inzake duurzaamheidsaspecten.

De voordelen van de toepassing van de verordening inzake duurzame producten zijn talrijk. Ten eerste **versterkt het de positie van consumenten** door hen in staat te stellen bewustere keuzes te maken. Dit wordt bereikt door de verlenging van de levensduur van producten, waardoor consumenten **energie, bronnen en kosten kunnen besparen**. Bovendien zorgt de verordening ervoor dat consumenten toegang hebben tot meer informatie, waardoor zij **duurzamere keuzes** kunnen maken die een positieve impact hebben op het milieu.

Daarnaast draagt de verordening bij aan de **vermindering van de impact op het klimaat, het milieu en de biodiversiteit**. Door de meest vervuilende producten van de EU-markt te verwijderen en negatieve gevolgen in de waardeketen van producten te verminderen, wordt een gezonder milieu bevorderd.

Voor bedrijven biedt de verordening verschillende voordelen. Zo leidt de implementatie ervan tot **vermindering van administratieve en nalevingskosten**. Daarnaast bevordert het een **eerlijk speelveld tussen bedrijven** en creëert het een concurrentievoordeel op de mondiale markt. Bovendien draagt de verordening bij aan de **groei van de energie- en grondstoffensector, vergroot het de veerkracht tegen externe schokken, vermindert het afhankelijkheden en versterkt het de markt voor gerecyclede materialen**.

Daarnaast vormt de invoering van een **digitaal productpaspoort** verschillende kansen. Een eerste kans is inzake **transparantie en informatie**. Het productpaspoort zorgt voor transparantie en biedt gedetailleerde informatie over producten en hun duurzaamheidskenmerken. Consumenten kunnen

---

²⁴⁸ Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.

²⁴⁹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

toegang krijgen tot belangrijke gegevens, zoals de milieuprestaties, materialen, productieprocessen en andere relevante informatie. Dit stelt consumenten in staat om geïnformeerde beslissingen te nemen en duurzamere keuzes te maken.

Een tweede kans is inzake de **verlenging van levensduur** van producten. Het productpaspoort bevordert de verlenging van de levensduur van producten. Door gedetailleerde informatie te verstrekken over reparatie, onderhoud, upgrademogelijkheden en recyclingopties, kunnen consumenten beter geïnformeerde beslissingen nemen en hun producten langer gebruiken. Dit draagt bij aan het verminderen van afval en het bevorderen van een circulaire economie.

Een derde kans is inzake **de kosteloze toegang**. Het productpaspoort moet kosteloos toegankelijk zijn voor zowel consumenten als marktdeelnemers. Dit zorgt ervoor dat informatie over duurzaamheidskenmerken en andere relevante gegevens voor iedereen beschikbaar is, wat bijdraagt aan eerlijke en gelijke toegang tot informatie.

Een vierde kans kan gezien worden in de **interoperabiliteit en gestructureerde gegevens**. Het productpaspoort moet voldoen aan interoperabiliteitsnormen en de informatie moet machinaal leesbaar, gestructureerd en doorzoekbaar zijn in een compatibel formaat. Dit vergemakkelijkt de uitwisseling van informatie tussen verschillende partijen in de waardeketen en draagt bij aan efficiënte gegevensverwerking en -analyse.

Een vijfde kans is inzake de **douanecontroles**. Het productpaspoort wordt gekoppeld aan het EU-douane-éénloketsysteem, waardoor informatie automatisch wordt uitgewisseld met nationale douanesystemen. Dit maakt effectieve douanecontroles mogelijk, waarbij de unieke productidentificatiecode wordt geverifieerd voordat producten worden vrijgegeven voor het vrije verkeer. Dit draagt bij aan de handhaving van duurzaamheidsnormen en het voorkomen van ongewenste producten op de markt.

Het productpaspoort biedt dus kansen om consumenten te informeren, de levensduur van producten te verlengen, transparantie te bevorderen, gegevens gestructureerd en interoperabel te maken, en effectieve douanecontroles mogelijk te maken. Deze voordelen dragen bij aan het bevorderen van duurzaamheid en het realiseren van een meer circulaire en verantwoorde consumptie.

Alles samengevat biedt de toepassing van de verordening inzake duurzame producten belangrijke voordelen voor consumenten, het milieu, bedrijven en de economie als geheel. Het is een waardevolle stap om de negatieve impact van producten te verminderen en een meer duurzame toekomst te bevorderen.

2.6.1.2 Uitdagingen

De verordening voor duurzame producten presenteert verscheidene uitdagingen die doeltreffend aangepakt dienen te worden om een effectieve implementatie en handhaving te waarborgen. Deze uitdagingen omvatten: efficiëntie, doeltreffende handhaving, evenwicht tussen levenscyclusbenadering, politieke doelstellingen en duurzamere producten, de rol van de consument, markttoezicht, het verplichte of vrijwillige karakter en de certificering van gegevens van fabrikanten.

Wat betreft de **efficiëntie** is het van cruciaal belang dat de verordening op efficiënte wijze wordt uitgevoerd in termen van middelen en procedures. De oprichting en het onderhoud van het productpaspoort en het register vereisen een doordachte benadering om ervoor te zorgen dat de vereiste gegevens effectief worden verzameld, verwerkt en beschikbaar gesteld aan relevante belanghebbenden.

Wat betreft de **doeltreffende handhaving** van de naleving van de verordening vormt dit een wezenlijke uitdaging. Het is noodzakelijk om passende mechanismen vast te stellen om ervoor te zorgen dat marktdeelnemers aan de vereisten voldoen, alsook dat er voldoende middelen en capaciteit beschikbaar zijn voor toezicht en handhaving. Dit kan onder meer het ontwikkelen van sancties en controles omvatten.

Vervolgens is het belangrijk om een **evenwicht te vinden tussen de levenscyclusbenadering, politieke doelstellingen en duurzamere producten**. Het is essentieel om een evenwicht te vinden tussen het bevorderen van duurzaamheid gedurende de gehele levenscyclus van producten, het realiseren van politieke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, en het stimuleren van het gebruik van duurzamere producten. Hierbij dient een zorgvuldige afweging van diverse belangen plaats te vinden, en het vermijden van tegenstrijdigheden tussen verschillende doelstellingen.

Daarnaast vormt het **betrekken van consumenten** bij duurzame producten een aanzienlijke uitdaging. Hoewel het verschaffen van informatie aan consumenten via het productpaspoort een stap in de juiste richting is, is het van belang te waarborgen dat de verstrekte informatie begrijpelijk en relevant is voor consumenten. Bovendien dienen mechanismen te worden ingesteld om consumenten aan te moedigen en te stimuleren om duurzamere keuzes te maken.

Verder is een adequaat **markttoezicht** van essentieel belang om te verzekeren dat de verordening effectief wordt nageleefd. Dit omvat het identificeren en aanpakken van eventuele onregelmatigheden, het opleggen van passende sancties, en het waarborgen van eerlijke concurrentie op de markt.

Vervolgens is het bepalen van de **verplichte dan wel vrijwillige aard** van de naleving van de verordening een uitdaging. Een verplicht karakter kan bijdragen aan een bredere reikwijdte en effectieve naleving, maar kan tevens belemmeringen met zich meebrengen, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen. Het is belangrijk om een passend evenwicht te vinden tussen het stimuleren van vrijwillige naleving en het waarborgen van wettelijke verplichtingen.

Vervolgens kan **de certificering van gegevens van fabrikanten** een uitdaging vormen. Het certificeren van deze gegevens kan bijdragen aan het waarborgen van de nauwkeurigheid en geloofwaardigheid ervan. Het opzetten van geschikte certificeringsmechanismen en het definiëren van duidelijke normen en criteria voor de certificering van fabrikantengegevens is van essentieel belang om de betrouwbaarheid en transparantie van de informatie te waarborgen.

Het is mijn mening dat het voorstel voor een verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten²⁵⁰ een belangrijke stap is in de richting van het bevorderen van duurzaamheid en het verminderen van de negatieve impact van producten op het milieu. Het adresseren van de genoemde uitdagingen is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat de verordening effectief wordt geïmplementeerd en nageleefd. Efficiëntie en doeltreffende handhaving zijn essentieel om ervoor te zorgen dat de verordening haar beoogde doel bereikt.

Het vinden van een evenwicht tussen de levenscyclusbenadering van producten, politieke doelstellingen en het gebruik van duurzamere producten is een complexe taak, maar het is van groot belang om de duurzaamheid te bevorderen zonder afbreuk te doen aan andere belangen. Consumenten spelen een cruciale rol bij het maken van duurzame keuzes, en het verstrekken van begrijpelijke en relevante informatie aan consumenten is van vitaal belang.

Een effectief markttoezicht is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de verordening daadwerkelijk wordt nageleefd en dat er eerlijke concurrentie op de markt is. Het bepalen van de aard van de naleving, of het nu verplicht of vrijwillig is, vereist een zorgvuldige afweging van verschillende factoren, met inbegrip van de impact op kleine en middelgrote ondernemingen.

Ten slotte is het belangrijk om betrouwbare en geverifieerde gegevens van fabrikanten te verkrijgen, en het certificeren van deze gegevens kan bijdragen aan de geloofwaardigheid van de informatie. Door deze uitdagingen aan te pakken, kan de verordening voor duurzame producten een effectief instrument worden om duurzaamheid te bevorderen en een positieve impact te hebben op het milieu.

---

²⁵⁰ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

2.6.2 Werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering

2.6.2.1 Kansen

Het werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering biedt verschillende kansen en maatregelen om de EU veerkrachtiger te maken en de overgang naar een duurzame en circulaire economie te bevorderen. Het **verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen** is een belangrijk aspect, omdat het de EU minder kwetsbaar maakt voor prijsschommelingen en geopolitieke risico's. Door te investeren in ecologisch ontwerp en energie-etikettering kan de EU het energieverbruik verminderen en zich richten op duurzame energiebronnen, wat op lange termijn gunstig is voor zowel het milieu als de economie.

Daarnaast biedt het werkplan kansen voor bedrijven die willen investeren in groene technologieën en duurzame productieprocessen. Door de efficiëntie van hulpbronnen te verbeteren en de milieu-impact van producten te verminderen, kunnen bedrijven **bijdragen aan een duurzamere en circulaire economie**. Dit kan niet alleen positieve milieu- en sociale effecten hebben, maar ook economische voordelen opleveren, zoals nieuwe zakelijke kansen, innovatie en groene banen.

De **uitbreiding van het toepassingsgebied** van het werkplan naar een breder scala aan producten biedt de mogelijkheid om meer kosteneffectieve besparingen te realiseren en de milieu-impact verder te verminderen. Door de uitvoering en handhaving van bestaande richtlijnen en voorschriften te verbeteren, kan het werkplan ervoor zorgen dat producten voldoen aan strenge milieunormen en kunnen negatieve effecten op het milieu en het klimaat worden verminderd.

De prioritaire evaluaties van specifieke productgroepen, zoals verwarmings- en koelingsapparatuur en producten met energielabels, zijn essentieel om energie-efficiëntie te verbeteren en consumenten te voorzien van betrouwbare informatie over energieverbruik. Dit stelt consumenten in staat om weloverwogen keuzes te maken en bij te dragen aan een duurzamere samenleving.

Daarnaast spelen **technische normalisatiewerkzaamheden** een cruciale rol bij het bevorderen van ecologisch ontwerp en energie-etikettering. Door consistente normen en criteria vast te stellen, kan het normalisatiesysteem zorgen voor een betere naleving van regelgeving en een duidelijk kader bieden voor duurzame producten. Dit bevordert niet alleen de interne markt, maar ook de geloofwaardigheid van de EU op het gebied van duurzaamheid.

Tot slot is **internationale samenwerking** van groot belang. Door samen te werken en programma's voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering te ondersteunen, kan de EU kennis uitwisselen en normen harmoniseren op mondiaal niveau. Dit draagt bij aan een mondiale verschuiving naar duurzaamheid en versterkt de positie van de EU als leider op het gebied van milieubescherming en klimaatverandering.

Persoonlijk ben ik van mening dat het werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering belangrijke maatregelen en kansen biedt om de EU tegenwoordigheid van fossiele brandstoffen en

de bevordering van duurzaamheid. Het werkplan is gericht op het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en het bevorderen van een duurzame en circulaire economie. Deze doelstellingen zijn van cruciaal belang, niet alleen vanuit een milieuperspectief, maar ook vanuit een economisch en sociaal perspectief.

Kortom, door deze kansen te benutten, kan de Europese Unie haar afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen, een duurzame economie bevorderen, de uitvoering en handhaving van richtlijnen verbeteren en internationale samenwerking stimuleren. Dit zal bijdragen aan een groenere en duurzamere toekomst, zowel binnen de EU als wereldwijd.

2.6.2.2 Uitdagingen

Het werkplan ecologisch ontwerp 2022 van de EU staat voor verschillende uitdagingen. Een van de uitdagingen is dat het kan leiden tot **hogere productiekosten voor bedrijven** die moeten voldoen aan strengere milieunormen, wat kan resulteren in hogere prijzen voor ecologisch verantwoorde producten. Daarnaast kunnen bedrijven die niet kunnen voldoen aan de nieuwe milieunormen hun **concurrentiepositie verliezen** ten opzichte van bedrijven die dat wel kunnen. Bedrijven kunnen ook **beperkt worden in hun keuze van materialen en technologieën**, wat mogelijk de innovatie en ontwikkeling kan belemmeren. Bovendien kunnen de strengere milieunormen potentiële **handelsbeperkingen** opleggen aan bedrijven die niet aan de normen kunnen voldoen, waardoor de internationale handel wordt beïnvloed.

Persoonlijk gezien geloof ik dat het werkplan ecologisch ontwerp 2022-2024 van de EU een belangrijke stap is in de richting van een duurzamere toekomst. Hoewel er uitdagingen en mogelijke nadelen zijn verbonden aan het implementeren van strengere milieunormen, moeten we de langetermijnvoordelen voor het milieu, de samenleving en de economie in overweging nemen. Het verminderen van milieuschade en het bevorderen van duurzame economische groei zijn cruciale doelstellingen die niet genegeerd kunnen worden.

Het is waar dat hogere productiekosten en mogelijk hogere prijzen voor ecologisch verantwoorde producten een uitdaging kunnen vormen voor bedrijven en consumenten. Echter, door te investeren in groene technologieën en duurzame productieprocessen kunnen bedrijven nieuwe zakelijke kansen creëren en innovatie stimuleren. Daarnaast kunnen hogere prijzen voor ecologisch verantwoorde producten consumenten aanzetten tot bewuste consumptie en een positieve impact hebben op het milieu en de samenleving.

Hoewel bedrijven die niet kunnen voldoen aan de nieuwe milieunormen hun concurrentiepositie kunnen verliezen, kan dit ook een stimulans zijn voor hen om te innoveren en duurzamere praktijken te adopteren. Bovendien bieden de beperkingen op productkeuze de mogelijkheid om creatieve oplossingen te vinden die zowel milieuvriendelijk als economisch rendabel zijn.

Het is essentieel om rekening te houden met de internationale handelsbeperkingen die kunnen voortvloeien uit strengere milieunormen. Het bevorderen van duurzaamheid op mondiaal niveau

vereist samenwerking en het harmoniseren van normen en voorschriften. Door andere landen te inspireren en te ondersteunen bij het implementeren van vergelijkbare milieumaatregelen, kunnen we gezamenlijk de impact op het milieu verminderen.

Kortom, hoewel er uitdagingen zijn verbonden aan het werkplan ecologisch ontwerp en energie-etikettering geloof ik dat de voordelen op de lange termijn opwegen tegen de nadelen. Het is een belangrijke stap om de klimaatverandering aan te pakken, natuurlijke hulpbronnen te behouden en een duurzamere toekomst te bevorderen. Het vereist een evenwichtige benadering en voortdurende inspanningen om de uitdagingen aan te pakken en de voordelen te maximaliseren.

2.6.3 EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel

2.6.3.1 Kansen

Uit de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel komen zeker en vast kansen voort. Zo kan er een vermindering zijn van milieueffecten, een groenere textielsector, een bevordering van circulaire bedrijfsmodellen, een stijging van consumentenbewustzijn en -keuzes, een betere regelgeving en handhaving.

Door de strategie wordt de consumptie van textiel aangepakt, wat een grote impact heeft op het milieu en de klimaatverandering. Het verminderen van de vraag naar nieuwe producten en het bevorderen van duurzame en circulaire praktijken kunnen de druk op natuurlijke hulpbronnen, watergebruik, landgebruik en broeikasgasemissies verminderen. Zo worden **milieueffecten verminderd**. Daarnaast wordt ook de hoeveelheid textielafval geminimaliseerd.

Verder heeft de strategie als doel een **groenere en concurrerendere textielsector** te creëren. Het stimuleert de ontwikkeling van duurzame producten, herstelbaarheid, recyclebaarheid en het gebruik van gerecyclede vezels. Dit kan leiden tot een meer verantwoorde textielindustrie met een lagere milieubelasting.

Bovendien stimuleert de strategie **circulaire bedrijfsmodellen** in de textielsector. Dit kan nieuwe kansen bieden voor bedrijven om innovatieve en duurzame benaderingen te omarmen, zoals reparatie, hergebruik en recycling van textielmaterialen. Het kan ook de ontwikkeling van nieuwe banen en economische groei stimuleren.

Door middel van initiatieven zoals de 'ReSet The Trend-campagne' en het digitaal productpaspoort wordt getracht consumenten bewuster te maken van duurzaam textiel en hen in staat te stellen **betere keuzes te maken**. Dit kan leiden tot een verschuiving naar minder 'fast fashion' en meer aandacht voor kwaliteit, duurzaamheid en hergebruik.

Ten slotte omvat de strategie maatregelen zoals het vaststellen van ontwerpvoorschriften, transparantieplichtingen voor grote bedrijven en het aanpakken van greenwashing. Dit kan leiden tot **betere regelgeving en handhaving**, waardoor duurzaamheidsclaims betrouwbaarder worden en bedrijven verantwoordelijk worden gehouden voor hun producten.

Mijn persoonlijke mening is dat de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel een belangrijke stap is in de richting van een meer duurzame en verantwoorde textielindustrie. Het aanpakken van de milieueffecten van de textielconsumptie, het bevorderen van circulaire praktijken en het vergroten van consumentenbewustzijn zijn essentieel om een positieve verandering teweeg te brengen. Door deze strategie worden verschillende belangrijke aspecten aangepakt, zoals productieprocessen, ontwerp, consumentengedrag en regelgeving, wat kan leiden tot een meer duurzame en circulaire textielsector.

2.6.3.2 Uitdagingen

Bovendien bevat de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel een aantal uitdagingen.

Een belangrijke uitdaging is het **bewust maken van consumenten over duurzaam en circulair textiel en het bevorderen van gedragsverandering**. Consumenten moeten minder geneigd zijn om fast fashion te kopen en in plaats daarvan te kiezen voor duurzame en kwalitatief hoogwaardige textielproducten.

Daarnaast vereist het realiseren van de doelstellingen van de strategie **veranderingen in de textiel- en kledingsector**. Bedrijven moeten hun productieprocessen aanpassen, duurzame materialen gebruiken en zorgen voor transparantie in hun waardeketen. Dit kan een uitdaging zijn, vooral voor kleinere bedrijven die mogelijk beperkte middelen en expertise hebben.

Verder is het bevorderen van recycling en hergebruik van textiel een belangrijk aspect van de strategie. Er moeten voldoende faciliteiten en capaciteit zijn om textiel te recyclen, en consumenten moeten worden gestimuleerd om textiel te hergebruiken in plaats van weg te gooien. Het opzetten van een **effectief en efficiënt systeem voor textielrecycling** kan een uitdaging zijn.

De strategie richt zich ook op het verminderen van textielafval en de **afgifte van microplastics uit synthetisch textiel**. Het is een uitdaging om de verschillende fasen in de levenscyclus van synthetische vezels te identificeren waarin microplastics vrijkomen en effectieve maatregelen te nemen om dit probleem aan te pakken.

Daarnaast is bij het implementeren van de strategie samenwerking en coördinatie vereist tussen verschillende belanghebbenden, waaronder lidstaten, bedrijven, consumenten en maatschappelijke organisaties. Het is een uitdaging om een **geharmoniseerde aanpak te ontwikkelen** en ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen actief bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van de strategie.

Verder is het **waarborgen van naleving** van de strategie en het **controleren van de groene claims** van bedrijven om greenwashing te voorkomen, een uitdaging. Er moeten mechanismen en instrumenten zijn om de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van duurzaamheidsclaims te waarborgen en ervoor te zorgen dat bedrijven verantwoordelijk worden gehouden voor hun acties.

Ten slotte kan het realiseren van een groenere en concurrerendere textielsector **economische en financiële uitdagingen** met zich meebrengen. Investerings in duurzame technologieën en processen kunnen kosten met zich meebrengen, vooral voor kleine en middelgrote bedrijven. Het is belangrijk om economische stimulansen en ondersteuning te bieden aan bedrijven, met name kleine en middelgrote bedrijven, om investeringen in duurzame technologieën en processen haalbaar te maken.

Over het algemeen ben ik van mening dat het aanpakken van deze uitdagingen in de textielsector van groot belang is voor een duurzame toekomst. Het vereist samenwerking, betrokkenheid van alle belanghebbenden en de wil om verandering teweeg te brengen.

2.6.4 Herziening Bouwproductenverordening

2.6.4.1 Kansen

De herziening van de bouwproductenverordening biedt ook een aantal kansen. Zo biedt het de mogelijkheid om **strengere milieueisen** op te nemen in de prestatiecriteria voor **bouwproducten**. Dit kan leiden tot de ontwikkeling en promotie van groenere en duurzamere bouwmaterialen en -producten, waardoor de impact van de bouwsector op het milieu wordt verminderd.

Daarnaast kan de bouwsector worden gestimuleerd om meer gebruik te maken van gerecyclede materialen en om producten te ontwerpen die gemakkelijker te demonteren, hergebruiken en recycleren zijn door circulariteitscriteria op te nemen. Dit draagt bij aan de **bevordering van een circulaire economie** en het **verminderen van de afvalstromen** in de bouwsector.

Vervolgens kan de herziening leiden tot de invoering van **verbeterde productinformatievereisten**, waardoor burgers, bedrijven en andere belanghebbenden beter geïnformeerd worden over de eigenschappen, prestaties en duurzaamheidskenmerken van bouwproducten. Dit helpt bij het nemen van geïnformeerde beslissingen en bevordert de vraag naar duurzame bouwproducten.

Verder kan de herziene verordening **innovatie en digitalisering** in de bouwsector stimuleren, bijvoorbeeld door het faciliteren van 3D-printen van bouwproducten. Dit opent nieuwe mogelijkheden voor efficiëntie, maatwerk en duurzaamheid in de bouwsector.

Ook kan de herziening bijdragen aan **een effectiever markttoezicht** en handhavingsmechanismen, waardoor de naleving van de regelgeving wordt verbeterd en oneerlijke concurrentie wordt tegengegaan. Dit zorgt voor een gelijk speelveld voor alle marktdeelnemers en versterkt het vertrouwen in de bouwproductenmarkt.

De herziening van de bouwproductenverordening biedt belangrijke kansen om de duurzaamheid en circulariteit in de bouwsector te bevorderen. Het integreren van strengere milieueisen, circulariteitscriteria en verbeterde productinformatie zal helpen bij het versnellen van de transitie naar een meer duurzame en verantwoorde bouwpraktijk. Het is essentieel dat de herziening gepaard gaat met goede implementatie, markttoezicht en handhaving om de beoogde doelstellingen te bereiken. Door innovatie te stimuleren en de digitale transitie te omarmen, kan de bouwsector profiteren van nieuwe mogelijkheden en efficiëntere processen.

2.6.4.2 Uitdagingen

De herziening van de bouwproductenverordening brengt verschillende uitdagingen met zich mee. Ten eerste is de **eengemaakte markt voor bouwproducten nog niet volledig gerealiseerd**. Het normalisatieproces binnen de verordening is ineffectief, waardoor er een gebrek is aan actuele geharmoniseerde normen en de markt verzwakt wordt. Lidstaten passen daarom nationale merken, certificeringen en goedkeuringen toe, wat resulteert in vertragingen en een toename van de werklust.

Een tweede uitdaging ligt in de **uitvoering op nationaal niveau**. Het complexe wetgevingskader en de verschillende markttoezichtactiviteiten van lidstaten leiden tot ineffectief markttoezicht en handhaving. Dit beperkt het vertrouwen in het wetgevingskader en ontmoedigt bedrijven om aan de wetgeving te voldoen.

Een derde probleem is de **complexiteit van het wetgevingskader** zelf. De CE-markering, die gekoppeld is aan de prestatiebeoordeling van bouwproducten, wordt vaak verkeerd begrepen. Daarnaast zijn er onduidelijkheden en overlappings in andere bepalingen van de verordening. Het ontbreken van specifieke bepalingen met betrekking tot digitale informatievoorziening vormt ook een uitdaging voor toekomstige duurzaamheidsinstrumenten voor gebouwen.

Het vierde en laatste probleem is de **ongeschiktheid van de bouwproductenverordening** om bredere beleidsprioriteiten aan te pakken, zoals de groene en digitale transitie en productveiligheid. De huidige beoordelingsmethoden richten zich alleen op milieueffecten, terwijl er behoefte is aan meer transparante informatie over klimaat-, milieu- en duurzaamheidsprestaties. Daarnaast ontbreekt digitale informatie om te voldoen aan de doelstellingen van circulariteit en duurzaamheid.

Naar mijn mening is het belangrijk om de bouwproductenverordening te herzien om deze uitdagingen aan te pakken. Het verbeteren van de eengemaakte markt voor bouwproducten, het vereenvoudigen van het wetgevingskader en het stimuleren van duurzaamheid zijn essentiële stappen voor het bevorderen van een groene en digitale transitie in de bouwsector. Het is ook positief dat de herziening zich richt op groenere en veiligere bouwproducten, verbeterde productinformatie en het faciliteren van innovatieve bedrijfsmodellen. Deze maatregelen zullen bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzamere en circulaire bouwsector, wat gunstig is voor het milieu, de economie en de samenleving als geheel.

2.6.5 Wetgevingsvoorstel versterking rol consumenten groene transitie

2.6.5.1 Kansen

Het voorstel van de Commissie om de rol van consumenten in de groene transitie te versterken, heeft verschillende kansen en uitdagingen. Het doel is om consumenten te beschermen en hun rol te versterken door middel van transparante informatie en het stimuleren van duurzaam gedrag. Op Europees niveau wordt gestreefd naar een geharmoniseerd kader, maar er is ook behoefte aan samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus.

Een van de kansen is dat het voorstel **consumenten beter in staat stelt om deel te nemen aan de circulaire economie**. Het verplicht handelaren om duidelijke informatie te verstrekken over de duurzaamheid en reparerbaarheid van producten. Dit geeft consumenten een beter zicht op de milieu-impact van goederen en stimuleert duurzame keuzes.

Daarnaast worden consumenten beter **beschermd tegen greenwashing en praktijken van vroegtijdige veroudering**. Het voorstel bevat regels om misleidende milieubeweringen te voorkomen en ecologische voetafdruk te verminderen. Dit draagt bij aan eerlijke handelspraktijken en duurzame consumptie en productie.

2.6.5.2 Uitdagingen

Echter, er zijn ook uitdagingen. De **ruime definities en onduidelijke termen** in het voorstel kunnen de effectiviteit ervan belemmeren. Bepaalde bewoordingen, zoals 'duurzaamheid' en 'onafhankelijk monitoringssysteem', zijn niet adequaat gedefinieerd, waardoor het moeilijk kan zijn om milieucclaims te laten werken.

Bovendien is er bezorgdheid over de **ondersteuning en duidelijkheid** die het voorstel biedt aan **ondernemingen**, met name kleine en middelgrote ondernemingen, met betrekking tot klimaatneutrale productetikettering. Financiële haalbaarheid en middelen voor effectieve handhaving van de regelgeving zijn ook belangrijke aandachtspunten.

Desalniettemin biedt het voorstel een belangrijke stap voorwaarts in het beschermen van consumenten en het bevorderen van duurzaam gedrag. Door consumenten beter te informeren en te beschermen, kunnen zij weloverwogen en duurzame keuzes maken die bijdragen aan de groene transitie en de circulaire economie. Het is echter belangrijk om de uitvoering en handhaving van de voorgestelde regelgeving zorgvuldig te overwegen om de beoogde doelen te bereiken.

CONCLUSIE

Dit onderzoek vormt een antwoord op de vraag **“Welke maatregelen worden in het Sustainable Products Initiative voorgesteld en hoe het kan bijdragen aan een circulaire economie?”**

Het Sustainable Products Initiative (SPI) is een belangrijk initiatief binnen de Europese Green Deal en het Circular Economy Action Plan (CEAP) dat tot doel heeft de overgang naar een circulaire economie te bevorderen. De Europese Green Deal is gericht op het realiseren van een klimaatneutraal continent tegen 2050 en het bevorderen van duurzame groei zonder uitputting van grondstoffen. Het CEAP richt zich specifiek op de volledige levenscyclus van producten en hulpbronintensieve sectoren om afval te verminderen en duurzame producten de norm te maken.

Het SPI bevat verschillende maatregelen en duurzaamheidsbeginselen om de circulaire economie te bevorderen, zoals het reguleren van productontwerp, het verminderen van de koolstof- en milieuvoetafdruk, het stimuleren van hergebruik en recycling en het verminderen van gevaarlijke stoffen in producten. Het richt zich ook op consumentenbewustzijn en het creëren van een goed functionerende Europese markt voor secundaire grondstoffen.

Onder het SPI deelde de Commissie een pakket van vijf maatregelen mee waarin voorstellen gedaan worden inzake een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten op te stellen²⁵¹, een werkkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering voor 2022-2024²⁵², een voorstel voor een EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel²⁵³, een voorstel voor de herziening van de bouwproductenverordening²⁵⁴ en een wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten bij de groene transitie.²⁵⁵

Het initiatief richt zich op specifieke sectoren, zoals elektronica, ICT, batterijen, voertuigen, verpakkingen, kunststoffen, textiel, gebouwen en levensmiddelen. Het omvat maatregelen zoals het bevorderen van de levensduur van producten, het stimuleren van herbruikbaarheid en recycling, het vervangen van gevaarlijke stoffen, en het bevorderen van de gerecyclede inhoud van producten.

Het is belangrijk om de nodige infrastructuur, beleidsmaatregelen en ondersteuningssystemen op te zetten om de overgang naar een circulaire economie te faciliteren. Bovendien is het essentieel om bewustwording en educatie te bevorderen om consumenten in staat te stellen duurzame keuzes te maken.

---

²⁵¹ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, 30 maart 2022, COM (2022)142 def.

²⁵² Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.

²⁵³ Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.

²⁵⁴ Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.

²⁵⁵ Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

Bovendien zal het SPI een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van de circulaire economie en het realiseren van de doelstellingen van de Europese Green Deal. Door duurzame producten de norm te maken en afval te verminderen, kan de Europese Unie bijdragen aan een duurzame en klimaatneutrale toekomst.

Het voorstel voor een verordening betreffende ecologisch ontwerp voor duurzame producten, als onderdeel van het Sustainable Products Initiative, vormt een cruciaal onderdeel van het Circulaire Economy Action Plan en de Europese Green Deal. Het doel van dit voorstel is om de milieuduurzaamheid van producten te verbeteren en het vrije verkeer van goederen te waarborgen. Het voorstel herzielt de huidige richtlijn inzake ecologisch ontwerp, omdat deze ontoereikend is om de doelstellingen van een duurzame en circulaire economie te bereiken.

Het voorstel breidt het toepassingsgebied van de richtlijn inzake ecologisch ontwerp uit, zodat bijna alle producten op de Europese markt kunnen voldoen aan circulaire eisen. Het beoogt de implementatie en handhaving van ecologisch ontwerp voor duurzame producten te verbeteren en trekt de richtlijn 2009/125/EG in. De verordening stelt minimumeisen voor ecologisch ontwerp vast en richt zich op aspecten zoals energie-efficiëntie, waterverbruik, materiaalgebruik, afvalbeheer en levensduur van producten. Het voorstel beoogt ook de harmonisatie van nationale wetgeving inzake ecologisch ontwerp om een gelijk speelveld te creëren voor bedrijven op de Europese markt.

De rechtsgrondslag voor dit voorstel is artikel 114 VWEU, dat de harmonisatie van EU-wetgeving mogelijk maakt om verschillen tussen nationale wetgevingen die de interne markt belemmeren op te heffen. Op EU-niveau kunnen maatregelen worden genomen om versnippering van de interne markt tegen te gaan en producten duurzamer te maken. Het voorstel zorgt voor betrouwbare en consistente informatie over duurzaamheids- en circulariteitskenmerken van producten, ongeacht in welke lidstaat ze worden gekocht.

Gezien de omvang en gevolgen van het voorstel is het passend om maatregelen op EU-niveau te nemen in plaats van op nationaal niveau. Dit voorkomt versnippering van de interne markt en waarborgt het vrije verkeer van goederen. Het voorstel houdt rekening met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Als lidstaten afzonderlijke maatregelen zouden nemen, zouden concurrerende systemen ontstaan met ongelijke informatie over milieuprestaties van producten, wat de interne markt niet zou bevorderen.

Het voorstel streeft naar de invoering van een verordening, omdat deze direct toepasbaar is in de lidstaten en zorgt voor rechtszekerheid en handhaving. Door het aannemen van dit voorstel kan de Europese Unie bijdragen aan de vermindering van de negatieve impact van producten op het milieu en de volksgezondheid, en de overgang naar een klimaatneutrale en circulaire economie bevorderen.

De verordening inzake duurzame producten biedt belangrijke voordelen voor consumenten, het milieu, bedrijven en de economie als geheel. Het bevorderen van duurzaamheid en het verminderen van de negatieve impact van producten op het milieu zijn cruciale aspecten van deze verordening.

Hoewel er uitdagingen zijn op het gebied van efficiëntie, handhaving, consumentenbetrokkenheid en certificering van gegevens, kunnen deze worden aangepakt om een effectieve implementatie te waarborgen. Door deze verordening toe te passen, kunnen we streven naar een meer duurzame toekomst en een circulaire economie bevorderen.

In conclusie is het evident dat de Europese Unie haar veerkracht moet versterken vanwege de aanzienlijke afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en de bijbehorende risico's, die verder zijn vergroot door de recente conflict tussen Rusland en Oekraïne. In dit opzicht speelt het **werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering** een essentiële rol. Het werkplan is een strategisch document dat tot doel heeft de efficiëntie van hulpbronnen te verbeteren, de milieu-impact van producten te verminderen en een duurzame en circulaire economie te bevorderen.

Het werkplan bouwt voort op eerdere plannen en beoogt de bestaande richtlijnen en voorschriften van de EU met betrekking tot ecologisch ontwerp beter uit te voeren en te handhaven. Het omvat specifieke maatregelen in verschillende productcategorieën om energiegerelateerde producten circulairder te maken en de milieu- en klimaatvoetafdruk aanzienlijk te verminderen. Bovendien richt het werkplan zich op de evaluatie van lopende initiatieven en prioritaire productgroepen om ervoor te zorgen dat de regelgeving relevant en effectief blijft.

Het werkplan maakt tevens gebruik van technische normalisatie-inspanningen en het Europees Productregister voor Energie-Etikettering (EPREL) om het normalisatiesysteem te verbeteren en de markttransparantie te vergroten. Het benadrukt het belang van markttoezicht en naleving, en de Commissie zal de lidstaten ondersteunen bij het verbeteren van markttoezicht en het bevorderen van naleving.

Bovendien heeft de EU ook internationale samenwerking en bilaterale samenwerking met derde landen bevordert om wereldwijd programma's voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering te ontwikkelen.

Het EU-werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering is een belangrijk instrument om de doelstellingen van de Europese Green Deal te bereiken. Het draagt bij aan veerkracht, biedt voordelen voor consumenten, bedrijven en het milieu, en roept op tot verhoogde middelen om duurzame producten te ondersteunen en te implementeren.

Het werkplan voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering biedt waardevolle kansen en maatregelen om de veerkracht van de EU te vergroten en de overgang naar een duurzame en circulaire economie te bevorderen. Het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen is cruciaal voor het verminderen van kwetsbaarheid en prijschommelingen. Investerings in ecologisch ontwerp en energie-etikettering kunnen het energieverbruik verminderen en de focus op duurzame energiebronnen leggen. Daarnaast biedt het werkplan kansen voor bedrijven om te investeren in groene technologieën en duurzame productieprocessen, met positieve milieu-, sociale en economische effecten. De uitvoering, handhaving en normalisatiewerkzaamheden dragen bij aan

naleving van regelgeving, bevorderen een circulaire economie en versterken de positie van de EU op mondiaal niveau.

De goedkeuring van de **EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel** markeert een belangrijke stap in de inspanningen van de Europese Commissie om de negatieve impact van de textiel- en kledingsector op het milieu aan te pakken. Met de erkenning van textiel als een van de sectoren met een aanzienlijke milieubelasting, is het streven om een groenere en concurrerendere textielsector te creëren, die voldoet aan de normen van een duurzame en circulaire economie.

De visie voor 2030 legt de lat hoog, met de ambitie dat alle textielproducten die op de Europese markt worden verhandeld duurzaam, herstelbaar, recycleerbaar en vrij van gevaarlijke stoffen moeten zijn, naast andere criteria. Deze visie is gericht op het stimuleren van langdurig gebruik van textiel, het bevorderen van hergebruik en reparatie, en het verminderen van afval en verbranding.

Belangrijke acties binnen de strategie omvatten het opstellen van ontwerpvoorschriften voor textiel, het invoeren van digitaal productpaspoort en het aanpakken van greenwashing. Door deze maatregelen wil de Commissie de levenscyclus van textielproducten verbeteren, consumenten betere informatie verstrekken en duurzaamheidsclaims betrouwbaarder maken.

Daarnaast streeft de strategie naar verantwoordelijkheid van producenten, het verminderen van de vernietiging van onverkochte textiel, het verminderen van microplastics uit synthetisch textiel en het stimuleren van circulaire bedrijfsmodellen.

Om deze doelstellingen te bereiken, is het cruciaal dat bedrijven en lidstaten de strategie ondersteunen en samenwerken aan de transitie naar een duurzamere textielsector. Met een geharmoniseerde aanpak en economische stimulansen kan de EU een belangrijke rol spelen in het bevorderen van duurzaamheid en circulariteit binnen de textielindustrie, terwijl het ook een positieve impact heeft op het milieu en de samenleving als geheel.

Concluderend biedt de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel veel kansen, waaronder het verminderen van de impact van textielproductie op het milieu, het bevorderen van een duurzamere en concurrerende textielsector, het stimuleren van circulaire bedrijfsmodellen en het vergroten van het consumentenbewustzijn en de keuzes. Het aanpakken van de uitdagingen, zoals het bewust maken van consumenten, het aanpassen van productieprocessen en het bevorderen van recycling en hergebruik, zal echter een enorme uitdaging zijn. Niettemin is de strategie een belangrijke stap in de richting van een meer duurzame en verantwoorde textielindustrie, wat essentieel is om een positieve verandering teweeg te brengen.

De herziening van de bouwproductenverordening in het kader van het Sustainable Products Initiative draagt bij aan de totstandkoming van een circulaire economie in de bouwsector. De huidige verordening heeft tekortkomingen die de werking van de eengemaakte markt voor bouwproducten belemmeren en de doelstellingen van de verordening niet volledig realiseren. De herziening richt zich op het aanpakken van problemen zoals het gebrek aan een goed functionerende eengemaakte markt,

uitdagingen bij de uitvoering op nationaal niveau, de complexiteit van het wetgevingskader en de ongeschiktheid van de verordening voor bredere beleidsprioriteiten.

Het voorstel voor de herziening beoogt het verbeteren van de interne markt voor bouwproducten, het bevorderen van duurzaamheid in de bouwsector en het voldoen aan de doelstellingen van de groene en digitale transitie van de EU. Het legt de nadruk op het waarborgen van energie- en hulpbronnefficiënte gebouwen en renovaties, het stimuleren van circulariteit van bouwproducten en het vaststellen van productvereisten om de bescherming van gezondheid, veiligheid en milieu te waarborgen.

De herziene verordening introduceert ook nieuwe regels en vereisten, zoals groenere en veiligere bouwproducten, verbeterde productinformatie, geharmoniseerde prestatiecriteria en ondersteuning voor innovatieve bedrijfsmodellen. Deze nieuwe eisen zullen leiden tot duurzamere en gemakkelijk recycleerbare, repareerbare en herbruikbare bouwproducten.

De herziening van de bouwproductenverordening zal bijdragen aan een meer duurzame bouwsector en de realisatie van de bredere doelstellingen van de EU op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en klimaatneutraliteit. Het zal de harmonisatie van bouwvoorschriften bevorderen, de efficiëntie van de eengemaakte markt vergroten en de sector ondersteunen bij de overgang naar een circulaire economie.

De herziening van de bouwproductenverordening biedt belangrijke kansen om duurzaamheid, circulariteit en innovatie in de bouwsector te bevorderen. Strengere milieueisen, circulariteitscriteria en verbeterde productinformatie zullen bijdragen aan een meer duurzame en verantwoorde bouwpraktijk. Het is echter noodzakelijk om uitdagingen aan te pakken, zoals het versterken van de eengemaakte markt, het verbeteren van markttoezicht en handhaving, het vereenvoudigen van het wetgevingskader en het aanpakken van bredere beleidsprioriteiten. Door deze stappen te nemen, kan de bouwsector profiteren van nieuwe mogelijkheden en efficiëntere processen, terwijl de impact op het milieu wordt verminderd en het vertrouwen in de bouwproductenmarkt wordt versterkt.

Het voorstel van de Commissie om de rol van consumenten in de groene transitie te versterken, onderdeel van de Europese Green Deal, wil consumenten beschermen en hun rol versterken in de groene transitie door transparante informatie te verstrekken en belemmeringen voor duurzame keuzes te verminderen. Daarnaast brengt het voorstel wijzigingen aan in de consumentenwetgeving om consumentenrechten te verbeteren en specifieke voorschriften met betrekking tot duurzaamheid, reparatiebaarheid en greenwashing te introduceren. Het verbiedt misleidende praktijken, stelt eisen aan handelaren om duidelijke informatie te verstrekken en bevat regels voor groene claims en duurzaamheidslabels om betrouwbaarheid te bevorderen. Er zijn echter uitdagingen en onduidelijkheden, zoals ruim geformuleerde definities en gebrek aan ondersteuning voor bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen.

Om de doelen te bereiken, is samenwerking op verschillende beleidsniveaus essentieel, evenals voldoende middelen en deskundigheid voor effectieve handhaving van de regelgeving.

Het voorstel van de Commissie om de rol van consumenten in de groene transitie te versterken, biedt kansen om consumenten te beschermen en duurzaam gedrag te stimuleren. Het verstrekken van transparante informatie en het aanpakken van greenwashing zijn positieve aspecten van het voorstel. Echter, de uitdagingen liggen in de definities en termen van het voorstel, evenals in de ondersteuning en handhaving voor bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen. Ondanks deze uitdagingen is het voorstel een belangrijke stap voorwaarts om consumenten te informeren en te beschermen, en bij te dragen aan de groene transitie en de circulaire economie.

Concluderend is het Sustainable Products Initiative (SPI) een belangrijk initiatief binnen de Europese Green Deal en het Circular Economy Action Plan (CEAP) dat tot doel heeft de overgang naar een circulaire economie te bevorderen. Met maatregelen zoals het reguleren van productontwerp, het opstellen van een werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering en een strategie voor duurzaam en circulair textiel, de herziening van de bouwproductenverordening en een wetgevingsvoorstel ter versterking van de rol van consumenten in de groene transitie, zal het SPI bijdragen aan een duurzame en klimaatneutrale toekomst. Door de implementatie van de voorgestelde maatregelen, zal de Europese Unie haar positie versterken en de negatieve impact van producten op het milieu verminderen, terwijl ze ook de concurrentiekracht en de veerkracht van de Europese economie vergroot.

BIBLIOGRAFIE

WETGEVING

Interne normen

- Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, *Pb.L.* 18 december 2000, afl. 364.
- Verdrag betreffende de Europese Unie, *Pb.C.* 26 oktober 2012, afl. 326, 13.
- Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, *Pb.C.* 26 oktober 2012, afl. 326, 47.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 94/62/EG, 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval, *Pb.L.* 31 december 1994, afl. 365, 10.
- Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 1013/2006, 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, *Pb.L.* 12 juli 2006, afl. 190, 1.
- Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 305/2011, 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerd voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, *Pb.L.* 4 april 2011, afl. 88, 5.
- Verordening Europees Parlement en de Raad nr. 1007/2011, 27 september 2011 betreffende textielvezelbenamingen en de desbetreffende etikettering en merking van de vezelsamenstelling van textielproducten, en houdende intrekking van Richtlijn 73/44/EEG van de Raad en Richtlijnen 96/73/EG en 2008/121/EG van het Europees Parlement en de Raad Voor de EER relevante tekst, *Pb.L.* 18 oktober 2011, afl. 272, 1-64.
- Verordening Europees Parlement en Raad nr. 2017/1369, 4 juli 2017 tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering en tot intrekking van Richtlijn 2010/30/EU, *Pb.L.* 28 juli 2017, afl. 198.
- Verordening Europees Parlement en Raad nr. 2020/740, 25 mei 2020 inzake de etikettering van banden met betrekking tot hun brandstofefficiëntie en andere parameters, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1369 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1222/2009, *Pb.L.* 5 juni 2020, afl. 177
- Rectificatie van Verordening van het Europees Parlement en de Raad nr. 1907/2006/EG, 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie, *Pb.L.* 29 mei 2007, alf. 136, 3.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2005/32/EG, 6 juli 2005 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG van de Raad en de Richtlijnen 96/57/EG en 2000/55/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 22 juli 2005, alf. 191, 29-58.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2008/28/EG, 11 maart 2008 tot wijziging van Richtlijn 2005/32/EG betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten, en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG van de Raad en van Richtlijnen 96/57/EG en 2000/55/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 81/48.

- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2008/98/EG, 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen, *Pb.L.* 22 november 2008, afl. 312, 3.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2009/125/EG, 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten, *Pb.L.* 31 oktober 2009, afl. 285, 10.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2011/83/EU, 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG van de Raad en Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad, *Pb.L.* 22 november 2011, afl. 304, 64-88.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/770, 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud en digitale diensten, *Pb.L.* 22 mei 2019, afl. 136, 1.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/771, 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de verkoop van goederen, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn 2009/22/EG, en tot intrekking van Richtlijn 1999/44/EG, *Pb.L.* 22 mei 2019, afl. 136 28.
- Richtlijn Europees Parlement en de Raad nr. 2019/904, 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, *Pb.L.* 12 juni 2019, afl. 155, 1.

Parlementaire stukken

- Commission Decision 2014/350/EU, 5 June 2014 establishing the ecological criteria for the award of the EU Ecolabel for textile products, *Pb.L.* 13 June 2014, afl. 174, 45–83.
- Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, 23 februari 2022, COM(2022)71 def.
- Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: van duurzame producten de norm maken, 30 maart 2022, COM(2022)140 def.
- Mededeling (Comm.) aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, COM(2022)141 def.
- Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, nr. 2022/0095, 30 maart 2022, COM(2022)142 def.
- Voorstel (Comm.) voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 2005/29/EG en 2011/83/EU wat betreft het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie door middel van betere informatie en bescherming tegen oneerlijke praktijken, 30 maart 2022, COM(2022)143 def.

- Voorstel (Comm.) voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 305/2011, 30 maart 2022, COM(2022)144 def.
- Werkdocument (Comm.) van 30 maart 2022 van de diensten van de commissie, samenvatting van het effectbeoordelingsverslag bij voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG.
- Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, SWD(2022)101 def.
- EU green public procurement criteria for textiles products and services, SWD(2017)231 final.
- Mededeling (Comm.) Werkplan inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering 2022-2024, 30 maart 2022, C(2022)2016 def.
- SWD(2012)434.
- Mededeling (Comm.) aan de Raad en het Europees Parlement betreffende de vaststelling van het werkplan voor 2009-2011 in het kader van de richtlijn ecologisch ontwerp, 21 oktober 2008, COM(2008)660 def.
- COM(2022)773.
- EUROPESE COMMISSIE, *Circular Economy Action Plan*, maart 2022, 28p, https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf.
- EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: the European Green Deal*, 2019, nr. 640.

RECHTSPRAAK

- Arrest van het Gerecht van 8 november 2018, T-544/13 RENV, ECLI:EU:T:2018:761.

RECHTSLEER

Boeken

- X., *Betekenis 'duurzaam'*, Van Dale Uitgevers, 2022, <https://www.vandale.nl/gratis-woordenboek/nederlands/betekenis/duurzaam#.Y7q83i-iE1I>.
- KEIRSBILCK, B., TERRY, E., *Duurzaamheid en consumentenrecht*, Intersentia 2022, 433-494.

Tijdschriften

- NALBANDIAN, B., "Is all gold that glitters? The EU Commission Proposal on empowering consumers for the green transition", *European Journal of Consumer Law* 2023, 51-68.

Verzamelreeksen

- SIDERIUS, H. P., Richtlijn Ecodesign (2009/125/EG) samenvatting, 19 november 2009, SenterNovem, 19p, <https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/beleid-circulaire/europese-richtlijn/ecodesign/downloads/richtlijn-ecodesign/>.

Weblinks/blogs

- ACHTERBERG, E., "Welke circulaire businessmodellen ontstaan er?", <https://kenniskaarten.hetgroenebrein.nl/kenniskaart-circulaire-economie/welke-circulaire-businessmodellen-ontstaan-er/>
- BESSEMBINDERS, J. en TEMPELMAN, I., "Digital Product Passport kan circulariteit vergroten, mits goed uitgevoerd", *VNO-NCS* 22 april 2022 (blog), <https://www.vno-ncw.nl/news-europa/digital-product-passport-kan-circulariteit-vergroten-mits-goed-uitgevoerd>.
- COMMISSIE, Factsheet EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel, 30 maart 2022, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f3fc2a6-b02f-11ec-83e1-01aa75ed71a1>.
- COMMISSIE, Sustainable Products Factsheet: making sustainable products the norm in Europe, 30 maart 2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/fs_22_2016.
- COMMISSIE, Factsheet Revised Construction Products Regulation, 30 maart 2022.
- COMMISSIE, Factsheet Empowering consumers for the green transition, 30 maart 2022
- DERIDDER, K. en GODIN, F., "Krachtig voor jou, zacht voor de natuur", *Ecolabel*, <https://www.ecolabel.be/nl>.
- European Cluster Collaboration Platform, "Green Transition Support", <https://clustercollaboration.eu/content/green-transition-support-landing-page-v1>.
- EU, "Enterprise Europe Network", <https://een.ec.europa.eu>.
- EU, "European Circular Economy Networks", <https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/dialogue/existing-eu-platforms>.
- COMMISSIE, EU Strategy for sustainable and circular textiles, https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en?etrans=nl; COMMISSIE, ReSet the Trend, https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/reset-trend_en.
- JAHNZ, A., WARTBERGER, A., "European Green Deal: Putting an end to wasteful packaging, boosting reuse and recycling", 30 November 2022,

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7155?fbclid=IwAR17DTjpv2Z22Wf8tQ73xYvoQ7yjuvXVeT8kZhrYDEri9eMkrz4XJrS-eAA.

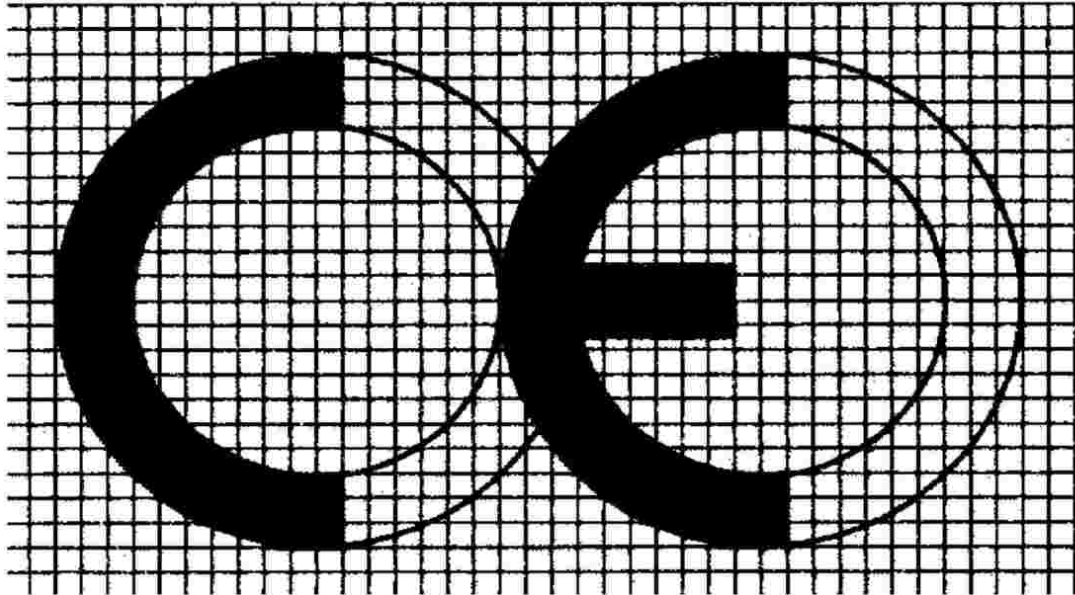
- MISTRY, M., "Will the EU's Sustainable Products Initiative get the balance right?", *Nickel Institute* 2022 (blog), <https://nickelinstitute.org/en/blog/2022/july/will-the-eu-s-sustainable-products-initiative-get-the-balance-right/>.
- STAM, L., "Het circular Economy Package", *VNO-NCW* 22 april 2022 (blog), <https://www.vno-ncw.nl/news-europa/het-circular-economy-package>.
- SZTARICKAI, T., "The EU Green Deal – a roadmap to sustainable economies", <https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/>.
- X. "Naar een circulaire toekomst", *Agentschap Innoveren en Ondernemen* 31 januari 2022 (blog), <https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/dossiers/circulaire-economie/naar-een-circulaire-toekomst>.
- X., "Questions and answers: Sustainable Products Initiative", *European Commission* 30 Maart 2022 (blog), https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_22_2014.
- GUILLOT, J. D., "Circulaire economie: definitie, belang en voordelen", 8 december 2022, <https://www.europarl.europa.eu/news/nl/headlines/economy/20151201STO05603/circulaire-economie-definitie-belang-en-voordelen>.
- X., "De 'Overeenkomst van Parijs': het langverwachte ambitieus, bindend en billijk mondiaal klimaatakkoord!", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/internationaal/klimaatconferenties/2015-cop21-in-parijs>.
- X., "Resultaten beneden de verwachtingen", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/internationaal/klimaatconferenties/2019-cop25-madrid>.
- X., "The European Green Deal", <https://errin.eu/tags/european-green-deal>.
- X., "Een Europese Green Deal, Het eerste klimaatneutrale continent worden", https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl.
- X., "Een ambitieuze 'Green Deal' zet Europa op het pad naar een klimaatneutraal continent", <https://klimaat.be/klimaatbeleid/europees/green-deal>.
- X., "Afgedankte auto's – herziening van de EU-regels", https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12633-Afgedankte-autos-herziening-van-de-EU-regels_nl.
- X., "Eisen voor milieuvriendelijk ontwerpen", 12 september 2022, https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/ecodesign/index_nl.htm.
- X., "Productgroepen ecodesign", <https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/beleid-circulaire/europese-richtlijn/ecodesign/productgroepen/>.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

CE-markering

(zoals bedoeld in artikel 5, lid 2)

De CE-markering moet minimaal 5 mm hoog zijn. Bij vergroting of verkleining van de CE-markering moeten de verhoudingen van de bovenstaande rastertekening in acht worden genomen.

De CE-markering moet op het product worden aangebracht. Indien dit niet mogelijk is, moet zij op de verpakking en de begeleidende documenten worden aangebracht.

(Richtlijn 2009/125/EG)